

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра кримінально-правових дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан юридичного факультету
Віталій СЕРЬОГІН
“ 29 ” серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	23 Міжнародні відносини
спеціальність	293 Міжнародне право
освітня програма	Міжнародне право
вид дисципліни	обов'язкова
факультет	юридичний

2024/2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою юридичного факультету

протокол № 1 від "28" серпня 2024 року

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Сергій ТЕРЕЩУК, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного факультету ХНУ імені В.Н. Каразіна, кандидат юридичних наук, доцент

Програму схвалено на засіданні кафедри кримінально-правових дисциплін

протокол № 1 від "26" серпня 2024 року

В.о. завідувача кафедри кримінально-правових дисциплін

Гліб РИБАЛКО

Програму погоджено з гарантом освітньої професійної програми Міжнародне право

Гарант освітньої професійної програми
Міжнародне право

Ліна ФОМІНА

Програму погоджено науково-методичною комісією юридичного факультету

протокол № 1 від "28" серпня 2024 року

Голова науково-методичної комісії юридичного факультету

Ганна ЗУБЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Кримінальне право” складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки бакалавра спеціальності (напрямку) 293 Міжнародне право, освітня програма: Міжнародне право;

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни:

1. (Кримінальне право (Загальна частина) – КПзч): набуття студентами знань про завдання, функції та принципи кримінального права, оволодіння знаннями загального понятійного апарату кримінального права України; вмінням здійснювати систематизацію та пошук кримінально-правових норм; навичками щодо правильного застосування загальних інститутів кримінального права при вирішенні практичних завдань; навичками щодо виявлення ознак злочину у вчиненому діянні, відмежування кримінальних правопорушень від інших правопорушень; вмінням визначати підстави й форми реалізації кримінальної відповідальності та підстави застосування інших заходів кримінально-правового впливу; вмінням здійснювати пошук та критичний аналіз матеріалів правозастосовної діяльності при вирішенні конкретних практичних завдань; усвідомлення ними загальних напрямків кримінальної політики в Україні.

2. (Кримінальне право (Особлива частина) – КПоч): оволодіння студентами: знанням завдань, функцій та принципів кримінального права; знанням загального понятійного апарату кримінального права України; вмінням здійснювати систематизацію та пошук кримінально-правових норм; вмінням аналізу правової літератури, пов'язаної з висвітленням окремих положень кримінального права; знанням загальних принципів та напрямків кримінальної політики в Україні; навичками щодо правильного застосування загальних інститутів кримінального права при вирішенні практичних задач; вмінням давати кримінально-правову характеристику об'єктивних та суб'єктивних кримінальних правопорушень, передбачених Особливою частиною Кримінального кодексу України; навичками щодо здійснення процесу кваліфікації кримінальних правопорушень, у тому числі щодо розмежування окремих кримінальних правопорушень один від одного та відмежування кримінальних правопорушень від інших правопорушень; вмінням здійснювати пошук та критичний аналіз матеріалів правозастосовної діяльності при вирішенні конкретних практичних завдань.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни: аналіз актів кримінального законодавства України, навчальної та монографічної літератури, вирішення аналітичних завдань та практичних казусів відповідно до програми дисципліни.

1. (КПзч):

у межах формування ЗК-2 (здатність до безперервного та активного навчання, самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації):

у межах формування ЗК-7 (здатність визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, аналізувати соціально-значущі процеси та приймати обґрунтовані рішення);
у межах формування ЗК-15 (цінувати та поважати різноматнітність та мультикультурність)

у межах формування ФК-3 (здатні захищати інтереси власної держави за допомогою міжнародно-правових інструментів)

у межах формування ФК-15 (уміння розуміти особливості міжнародних правових явищ, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного права)

1.3. Кількість кредитів:

9

1.4. Загальна кількість годин: 270 годин

1.5.1 Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна	
Денна форма навчання	Денна форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
3-й	4-й
Лекції	
48 год.	48 год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	32 год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
70 год.	40 год.
Індивідуальні завдання	
год.	
1.5.2 Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна	
Заочна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
4-й	4-й
Лекції	
10 год.	4 год.
Практичні, семінарські заняття	
4 год.	4 год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
136 год.	112 год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6 Заплановані результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, в результаті вивчення дисципліни «Кримінальне право (Загальна частина)» студенти мають досягти таких результатів навчання:

- ПРН 5: давати короткий висновок стосовно фактичних обставин (даних) з достатньо обґрунтованістю;
- ПРН 7: складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами;
- ПРН 10: вільно спілкуватися іноземною мовою, як усною, так і письмово, правильно вживаючи правничої термінологію;
- ПРН 15: вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних;
- ПРН 19: демонструвати необхідні знання сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей міжнародного права; європейського права і права Європейського союзу;

2. Тематичний план навчальної дисципліни

1. (КПзч):

Розділ 1.

Тема 1. Поняття і система кримінального права

Зміст

Багатозначність поняття «кримінальне право»: самостійна галузь публічного права, галузь законодавства України, різновид правової науки, юридична навчальна дисципліна.

Кримінальне право як галузь права. Ознаки кримінального права. Соціальна обумовленість кримінального права. Співвідношення кримінального права і кримінальної політики.

Кримінальне право як галузь законодавства. Завдання кримінального права по охороні соціальних цінностей і встановленого в суспільстві правопорядку.

Кримінальне право в системі права України. Конституція України та її значення для кримінального права. Кримінальне право і суміжні галузі права (кримінально-процесуальне право, кримінально-виконавче право, адміністративне право). Кримінальне право і міжнародне право.

Наука кримінального права. Розвиток науки кримінального права. Предмет і завдання науки кримінального права. Зв'язок науки кримінального права із суміжними

науками (кримінологією, юридичною статистикою, кримінально-процесуальною наукою та ін.). Методи науки кримінального права.

Кримінальне право як навчальна дисципліна.

Система кримінального права. Загальна і Особлива частини, їх єдність і взаємозв'язок. Поняття і система Загальної частини.

Тема 2. Закон про кримінальну відповідальність

Зміст

Поняття закону про кримінальну відповідальність (кримінального закону), його ознаки і значення. Закон про кримінальну відповідальність як форма існування кримінального права. Загальнопревентивна роль кримінального закону. Точне виконання кримінального закону - необхідна умова укріплення правопорядку і законності. Місце актів міжнародного права в кримінальному законодавстві України.

Структура (будова) Кримінального кодексу України. Загальна і Особлива частини КК, їх єдність і взаємозв'язок. Структура статей Особливої частини КК, види диспозицій і санкцій.

Кримінально-правові норми. Види кримінально-правових норм: визначальні (дефінітивні), роз'яснювальні, заохочувальні і забороняючі (норми-заборони).

Тлумачення кримінального закону: поняття і значення. Види тлумачення.

Роль судової практики в тлумаченні кримінального законодавства. Прецедент та аналогія, їх значення в кримінальному праві та тлумаченні кримінальних законів.

Тема 3. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі

Зміст

Принципи чинності кримінального закону в просторі, які закріплені в КК України: територіальний, громадянства і універсальний.

Зміст територіального принципу чинності кримінального закону. Визначення території України. Поняття місця вчинення злочину. Вирішення питання про кримінальну відповідальність за вчинення злочину на території України щодо осіб, які за чинним законодавством і міжнародними договорами користуються повним або обмеженим дипломатичним імунітетом.

Зміст принципу громадянству. Чинність кримінального закону щодо кримінальних правопорушень, вчинених за межами України громадянами України та особами без громадянства, які постійно проживають на її території.

Зміст універсального та реального принципу дії кримінального закону. Особливості відповідальності іноземних громадян і осіб без громадянства за кримінальні правопорушення, вчинені за межами України. Видача злочинців.

Чинність кримінального закону в часі. Набрання чинності кримінальним законом. Обов'язковість опублікування кримінального закону в офіційному порядку як необхідна умова його застосування.

Поняття часу вчинення кримінального правопорушення. Зупинення та припинення чинності кримінального закону. Обставини, внаслідок яких кримінальний закон втрачає силу.

Зворотна сила кримінального закону. Поняття та види більш м'якого (більш суворого) кримінального закону. Межі зворотної сили кримінального закону.

Тема 4. Кримінальне правопорушення та його види

Зміст

Соціальна природа кримінального правопорушення. Залежність поняття кримінального правопорушення від соціально-економічних відносин на різних етапах розвитку суспільства. Історично мінливий характер поняття кримінального правопорушення. Криміналізація і декриміналізація суспільно небезпечних діянь.

Визначення поняття кримінального правопорушення: 1) формальне; 2) матеріальне; 3) формально-матеріальне, їх сутність. Поняття кримінального правопорушення в чинному КК України (ст. 11 КК).

Ознаки кримінального правопорушення. Суспільна небезпека як матеріальна ознака кримінального правопорушення. Характер і ступінь суспільної небезпеки. Значення суспільної небезпеки для визначення поняття кримінального правопорушення.

Протиправність як формальна ознака кримінального правопорушення. Неприпустимість застосування статей Особливої частини КК за аналогією. Співвідношення суспільної небезпеки і протиправності.

Винність як ознака кримінального правопорушення; її значення.

Караність як невід'ємна ознака кримінального правопорушення. Співвідношення караності як ознаки кримінального правопорушення і фактичного призначення покарання за кримінальне правопорушення. Органічна єдність ознак злочину.

Малозначна дія (бездіяльність), що формально містить ознаки кримінального правопорушення. Об'єктивні та суб'єктивні властивості малозначного діяння, необхідність їх встановлення. Значення ч. 2 ст. 11 КК для змісту поняття кримінального правопорушення.

Місце кримінального правопорушення в системі правопорушень. Критерії відмежування кримінальних правопорушень від інших правопорушень. Питання про відмежування кримінального правопорушення від інших правопорушень у науці кримінального права.

Класифікація кримінального правопорушення залежно від їх тяжкості (ст. 12 КК). Критерії та значення класифікації.

Тема 5. Кримінальна відповідальність та її підстави

Зміст

Кримінальна відповідальність як вид юридичної відповідальності. Поняття та ознаки кримінальної відповідальності. Питання про кримінальну відповідальність в науці кримінального права.

Кримінально-правові відносини; їх суб'єкти, об'єкт та зміст. Кримінально-правові відносини і кримінальна відповідальність. Виникнення та припинення кримінальної відповідальності. Кримінальна відповідальність і кримінальне покарання.

Філософське обґрунтування кримінальної відповідальності особи, яка вчинила кримінальне правопорушення.

Підстави кримінальної відповідальності. Вчинення злочину як фактична підстава кримінальної відповідальності. Склад кримінального правопорушення як юридична підстава кримінальної відповідальності. Питання про підстави кримінальної відповідальності в науці кримінального права та в законодавстві.

Тема 6. Склад кримінального правопорушення

Зміст

Поняття складу кримінального правопорушення. Вичерпний перелік складів кримінальних правопорушень у чинному законодавстві. Співвідношення понять кримінального правопорушення і складу кримінального правопорушення.

Функції складу кримінального правопорушення (його значення).

Елементи та ознаки складу кримінального правопорушення, їх зміст і органічна єдність. Об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт, суб'єктивна сторона як елементи складу кримінального правопорушення, їх ознаки. Поділ ознак загального складу кримінального правопорушення на обов'язкові та факультативні; значення такого поділу.

Види складів кримінального правопорушення: прості (основні), кваліфіковані, особливо кваліфіковані та привілейовані. Інші класифікації складу злочину.

Значення складу кримінального правопорушення як єдиної і достатньої юридичної підстави кримінальної відповідальності.

Склад кримінального правопорушення і кваліфікація кримінального правопорушення. Поняття кваліфікації кримінального правопорушення та її значення.

Розділ 2.

Тема 7. Об'єкт та предмет кримінального правопорушення

Зміст

Поняття об'єкта кримінального правопорушення. Значення об'єкта кримінального правопорушення в структурі елементів його складу для характеристики суспільної небезпеки злочину і його кваліфікації.

Суспільні відносини як об'єкт кримінального правопорушення. Об'єкт кримінального правопорушення і об'єкт кримінально-правової охорони. Структура суспільних відносин: суб'єкти, соціальний зв'язок між ними, предмет суспільних відносин. Питання про поняття об'єкта кримінального правопорушення в науці кримінального права.

Класифікація, (види) об'єктів кримінального правопорушення. Загальний об'єкт кримінального правопорушення. Родовий (спеціальний, груповий) об'єкт кримінального правопорушення. Безпосередній (конкретний) об'єкт кримінального правопорушення, їх значення. Основний (головний) і додатковий безпосередні об'єкти. Види додаткових безпосередніх об'єктів.

Поняття предмета кримінального правопорушення та його місце в структурі складу кримінального правопорушення. Відмінність предмета кримінального правопорушення від об'єкта кримінального правопорушення.

Описання предмета кримінального правопорушення в диспозиціях статей Особливої частини КК.

Тема 8. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення

Зміст

Поняття об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Ознаки складу кримінального правопорушення, які характеризують об'єктивну сторону: обов'язкові та факультативні. Значення об'єктивної сторони для оцінки суспільної небезпечності кримінального правопорушення, його кваліфікації, а також для відмежування одного складу кримінального правопорушення від іншого.

Суспільно небезпечні дія чи бездіяльність (діяння) як зовнішні форми поведінки людини, що вчинюються в реальній дійсності. Суспільна небезпечність як соціальна ознака діяння. Протиправність як юридична ознака діяння. Усвідомленість і вольовий характер як психологічна ознака діяння. Значення нездоланної сили, фізичного і психічного примусу для вирішення питання про кримінальну відповідальність за суспільно небезпечне діяння (дію чи бездіяльність).

Поняття та ознаки дії в кримінальному праві. Поняття та ознаки бездіяльності. Умови кримінальної відповідальності за злочинну бездіяльність: обов'язок діяти зазначеним чином та наявність можливості виконати обов'язок, який покладено на особу.

Суспільне небезпечні наслідки як ознака об'єктивної сторони кримінального правопорушення; поняття суспільне небезпечних наслідків, їх види та значення в кримінальному праві. Кримінальні правопорушення з матеріальними та формальними складами: значення такого поділу.

Причинний зв'язок в кримінальному праві та його значення. Вирішення в науці кримінального права питання про причинний зв'язок між дією чи бездіяльністю і суспільне небезпечним наслідком. Об'єктивний характер причинного зв'язку. Вимоги, що ставляться до співвідношення діяння та наслідків для встановлення між ними причинного зв'язку.

Поділ причинного зв'язку на необхідний і випадковий, безпосередній і опосередкований та ін. Особливості причинного зв'язку при злочинній бездіяльності.

Спосіб, засоби, обставини, місце, час вчинення злочину як факультативні ознаки, що характеризують об'єктивну сторону злочину; їх значення. Спосіб, засоби, обставини, місце, час вчинення злочину як конститутивні (конструктивні) ознаки конкретного складу кримінального правопорушення; як кваліфікуючі ознаки; як обставини, що пом'якшують або обтяжують відповідальність при призначенні покарання.

Тема 9. Суб'єкт кримінального правопорушення

Зміст

Поняття суб'єкта кримінального правопорушення як особи, яка підлягає кримінальній відповідальності. Обов'язкові ознаки суб'єкту злочину відповідно ч. 1 ст. 18 КК. Дискусія відносно визнання юридичних осіб, а також держави суб'єктами окремих злочинів.

Спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення. Ч. 2 ст. 18 КК стосовно ознак спеціального суб'єкту кримінального правопорушення.

Осудність як обов'язкова ознака суб'єкту кримінального правопорушення.

Поняття неосудності за кримінальним правом. Формула неосудності за Кримінальним кодексом України (ч. 2 ст. 19 КК).

Критерії неосудності: медичний (біологічний) та юридичний (психологічний). Ознаки медичного критерію неосудності: хронічне психічне захворювання, тимчасовий розлад душевної діяльності, недоумство, інший хворобливий стан психіки. Значення медичного критерію для визнання особи неосудною.

Ознаки юридичного критерію неосудності. Характеристика інтелектуальної та вольової ознак юридичного критерію неосудності та їх співвідношення.

Співвідношення юридичного та медичного критеріїв неосудності. Наслідки визнання особи неосудною.

Поняття, критерії і наслідки визнання особи обмежено осудною (ст. 20 КК).

Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені у стані сп'яніння внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин (ст. 21 КК).

Вік з якого може наставати кримінальна відповідальність (ст. 22 КК). Загальний та знижений вік кримінальної відповідальності. Критерії встановлення в законі зниженого віку кримінальної відповідальності

Тема 10. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення

Зміст

Поняття суб'єктивної сторони кримінального правопорушення та її значення. Ознаки суб'єктивної сторони: обов'язкові й факультативні. Поняття вини і її значення. Зміст, сутність, форми та ступінь вини. Неприпустимість об'єктивного ставлення.

Значення форм вини для кваліфікації злочину і призначення покарання. Усвідомлюване і неусвідомлюване в поведінці суб'єкта злочину.

Умисел і його види. Поняття прямого умислу і непрямого умислу, їх інтелектуальні та вольові моменти (ознаки). Відмінність непрямого умислу від прямого. Умисел у злочинах з формальним складом. Спеціальні види умислу, їх характеристика і значення.

Мотив і мета як факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Значення мотиву і мети та їх вплив на кримінальну відповідальність і покарання,

Необережність і її види. Значення профілактики необережних злочинів. Злочинна самовпевненість і її інтелектуальні та вольові ознаки. Відмежування від непрямого умислу. Злочинна недбалість та її об'єктивний і суб'єктивний критерії, їх значення.

Випадок (казус) як невинне заподіяння суспільно небезпечних наслідків; його відміна від злочинної недбалості.

Змішана (подвійна, складна) форма вини і її значення для кваліфікації кримінального правопорушення.

Поняття та види помилок у кримінальному праві. Юридична помилка, її види і вплив на кримінальну відповідальність. Фактична помилка, її види і вплив на кримінальну відповідальність. Випадки, які приєднуються до помилок: помилка щодо особи потерпілого; відхилення дії чи удару.

Тема 11. Стадії вчинення кримінального правопорушення

Зміст

Поняття і види стадій вчинення кримінального правопорушення за чинним законодавством.

Готування до кримінального правопорушення, його поняття, об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Види підготовчих дій. Відмежування готування до кримінального правопорушення від виявлення наміру. Відповідальність за готування до злочину за КК України.

Замах на вчинення кримінального правопорушення, його поняття, об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Види замаху на кримінального правопорушення: закінчений та незакінчений; замах на непридатний об'єкт та замах непридатними засобами. Значення такого поділу. Відмежування замаху від готування до злочину.

Поняття закінченого кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення з матеріальним, формальним та усіченим складом.

Кримінальна відповідальність за незакінчене кримінальне правопорушення (ст. 16 КК). Підстави кримінальної відповідальності за незакінчений злочин. Кваліфікація незакінченого злочину.

Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні (ст. 17 КК). Поняття добровільної відмови від вчинення кримінального правопорушення і її ознаки. Мотиви добровільної відмови. Стадії вчинення кримінального правопорушення, на яких можлива добровільна відмова від кримінального правопорушення. Правові наслідки добровільної відмови від кримінального правопорушення (ч. 2 ст. 17 КК).

Дійове каяття: поняття і види. Відмінність дійового каяття від добровільної відмови.

Тема 12. Співучасть у кримінальному правопорушенні

Зміст

Поняття співучасті у кримінальному правопорушенні, її об'єктивні та суб'єктивні ознаки.

Множинність суб'єктів як об'єктивна ознака співучасті у кримінальному правопорушенні. Спільна участь осіб у вчиненні кримінального правопорушення. Зміст цієї ознаки.

Суб'єктивні ознаки співучасті. Спільність умислу співучасників. Особливості інтелектуального моменту умислу співучасників. Питання про можливість одностороннього суб'єктивного зв'язку між співучасниками. Вольовий момент умислу співучасників. Питання про можливість співучасті у кримінальних правопорушеннях, які вчинені з необережності. Відмежування співучасті від «необережного заподіяння». Значення мотиву та мети при вчиненні злочину в співучасті.

Значення співучасті у кримінальному правопорушенні.

Види співучасників та їх визначення в КК. Виконавець та співвиконавець кримінального правопорушення. Організатор кримінального правопорушення. Види організаторських дій. Підбурювач до кримінального правопорушення. Способи підбурювання. Пособник кримінального правопорушення. Види пособництва. Відмінність виконавця від пособника, який знаходиться на місці вчинення кримінального правопорушення, підбурювача від організатора та від пособника.

Форми співучасті: поняття та критерії поділу.

Поділ форм співучасті за об'єктивними ознаками: проста співучасть; складна співучасть (співучасть з розподілом ролей).

Поділ форм співучасті за суб'єктивними ознаками, тобто за стійкістю суб'єктивних зв'язків, стійкістю умислу (ст. 28 КК): вчинення кримінального правопорушення групою осіб (ч. 1 ст. 28 КК); вчинення кримінального правопорушення групою осіб за попередньою змовою (ч. 2 ст. 28 КК); вчинення кримінального правопорушення організованою групою (ч. 3 ст. 28 КК); вчинення кримінального правопорушення злочинною організацією (ч. 4 ст. 28 КК).

Кримінальна відповідальність співучасників (ст. 29 КК). Особливості кримінальної відповідальності організаторів та учасників організованої чи злочинної організації (ст. 30 КК).

Спеціальні питання відповідальності співучасників. Посередня винність (посереднє виконання). Співучасть у злочині зі спеціальним суб'єктом. Провокація злочину. Експес виконавця. Види експесу виконавця. Кваліфікація дій співучасників при експесі. Невдале підмовництво та пособництво.

Добровільна відмова співучасників. Добровільна відмова виконавця. Відповідальність інших співучасників при добровільній відмові виконавця. Особливості добровільної відмови організатора, підмовника та пособника.

Причетність до кримінального правопорушення. Поняття і види причетності на підставі положень частин 6 і 7 ст. 27 КК. Невизнання чинним КК злочином неповідомлення про злочин (ч. 7 ст. 27 КК)..

Розділ 3.

Тема 13. Повторність, сукупність та рецидив кримінального правопорушення

Зміст

Повторність, сукупність та рецидив кримінальних правопорушень як види множинності кримінальних правопорушень.

Одиничний злочин як структурний елемент множинності кримінальних правопорушень. Види одиничних злочинів: прості та ускладнені (триваючі, продовжувані та складні (складені) кримінальні правопорушення).

Види множинності кримінальних правопорушень. Повторність кримінальних правопорушень та її ознаки. Види повторності: повторність кримінальних правопорушень, яка не пов'язана з засудженням (фактична повторність), та повторність кримінальних правопорушень, яка пов'язана з засудженням (рецидив).

Види фактичної повторності: повторність тотожних (ч. 1 ст. 32 КК) та однорідних кримінальних правопорушень (ч. 3 ст. 32 КК). Кваліфікація повторності тотожних та однорідних кримінальних правопорушень. Відмежування повторності тотожних кримінальних правопорушень від продовжуваного кримінального правопорушення (ч. 2 ст. 32 КК).

Сукупність кримінальних правопорушень та її ознаки (ч. 1 ст. 33 КК). Види сукупності кримінальних правопорушень: ідеальна та реальна сукупність. Відмежування ідеальної сукупності від одиничного кримінального правопорушення. Відмежування сукупності злочинів від конкуренції норм. Кваліфікація кримінальних правопорушень при ідеальній та реальній сукупності (ч. 2 ст. 33 КК). Значення сукупності злочинів для кваліфікації злочину та призначення покарання. Повторність та реальна сукупність кримінальних правопорушень.

Поняття рецидиву кримінальних правопорушень (ст. 34 КК). Ознаки рецидиву. Види рецидиву: загальний та спеціальний; простий та складний (багаторазовий); пенітенціарний та рецидив тяжких і особливо тяжких кримінальних правопорушень. Кваліфікація рецидиву кримінальних правопорушень.

Правові наслідки повторності, сукупності та рецидиву кримінальних правопорушень (ст. 35 КК).

Тема 14. Обставини, що виключають злочинність діяння

Зміст

Поняття обставин, що виключають злочинність діяння. Види обставин, які передбачені новим Кримінальним кодексом України. Загальні ознаки обставин, що виключають злочинність діяння.

Поняття необхідної оборони відповідно до ч. 1 ст. 36 КК та її наукове визначення. Право на необхідну оборону як природне, невідчужуване, абсолютне право людини. Відповідність закріпленого в ст. 36 КК права на необхідну оборону конституційному положенню про те, що кожен може захищати своє життя і здоров'я, життя і здоров'я інших людей від протиправних посягань (ч. 3 ст. 27 Конституції України). Не пов'язаність наявності права на необхідну оборону з наявністю для особи можливості звернутися за допомогою до інших осіб чи органів влади (ч. 2 ст. 36 КК).

Поняття та елементи підстави необхідної оборони. Ознаки необхідної оборони, визначені у ст. 36 КК, які характеризують: мету оборони; спрямованість (об'єкт) заподіяння шкоди; характер дій того, хто захищається; своєчасність оборони; співрозмірність оборони по небезпечності посягання і обстановці захисту.

Перевищення меж (ексцес) необхідної оборони (ч. 3 ст. 36 КК). Види ексцесів оборони. Відповідальність за ексцес оборони.

Спеціальні види необхідної оборони: оборона особи, яка через сильне душевне хвилювання, викликане суспільно небезпечним посяганням, не могла оцінити відповідність заподіяної нею шкоди небезпечності посягання чи обстановці захисту (ч. 4 ст. 36 КК); оборона від нападу озброєної особи або нападу групи осіб, а також від протиправного насильницького вторгнення у житло чи інше приміщення (ч. 5 ст. 36 КК); уявна оборона (ст. 37 КК).

Поняття і ознаки уявної оборони. Вирішення питання про відповідальність при уявній обороні.

Затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення як обставина, що виключає злочинність діяння. Поняття правомірного затримання злочинця потерпілим або іншими особами (ч. 1 ст. 38 КК). Підстава затримання злочинця. Ознак, що характеризують правомірність затримання злочинця: мета затримання; особа, яка підлягає затриманню; характер дій при затриманні; необхідність заподіяння шкоди; співрозмірність шкоди, заподіяної злочинцю при його затриманні.

Перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця: поняття, ознаки та види. Відповідальність за перевищення заходів необхідних для затримання злочинця (ч. 2 ст. 38 КК).

Поняття крайньої необхідності відповідно до ч. 1 ст. 39 КК та її наукове визначення. Субсидіальний (додатковий) характер права на заподіяння шкоди в стані крайньої необхідності.

Поняття та елементи підстави крайньої необхідності.

Ознаки діяння, що вчинюється у стані крайньої необхідності: мета крайньої необхідності; спрямованість (об'єкт) заподіяння шкоди; характер дій; своєчасність заподіяння шкоди; межі заподіяння шкоди.

Перевищення меж (ексцес) крайньої необхідності (ч. 2 ст. 39 КК). Відповідальність за ексцес крайньої необхідності. Умови, при яких особа не підлягає кримінальній відповідальності за перевищення меж крайньої необхідності (ч. 3 ст. 39 КК).

Відмінність крайньої необхідності від необхідної оборони.

Фізичний або психічний примус. Непереборний фізичний примус як обставина, що виключає злочинність діяння (ч. 1 ст. 40 КК). Питання про кримінальну відповідальність особи за заподіяння шкоди у випадку переборного фізичного примусу або психічного примусу (ч. 2 ст. 40 КК).

Виконання законного наказу або розпорядження як обставина, що виключає злочинність діяння (ч. 1 ст. 41 КК). Критерії визнання наказу або розпорядження законними (ч. 2 ст. 41 КК).

Кримінально-правові наслідки невиконання чи виконання явно злочинного наказу або розпорядження (ч. 3 і 4 ст. 41 КК). Відповідальність у випадку якщо особа не усвідомлювала і не могла усвідомлювати злочинного характеру наказу чи розпорядження (ч. 5 ст. 41 КК).

Виправданий ризик як обставина, що виключає злочинність діяння. Підстави та ознаки виправданого ризику відповідно до ст. 42 КК. Умови невизнання ризику виправданим (ч. 3 ст. 42 КК). Відповідальність за ексцес ризикованого діяння.

Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації як обставина, що виключає злочинність діяння (ч. 1 ст. 43 КК). Підстава і ознаки правомірності заподіяння шкоди: поняття та види (ч. 2 ст. 43 КК). Відповідальність за перевищення меж заподіяння шкоди відповідно до ч. 3 ст. 43 КК.

Тема 15. Звільнення від кримінальної відповідальності

Зміст

Поняття звільнення від кримінальної відповідальності. Правові підстави та порядок такого звільнення згідно зі ст. 44 КК.

Види звільнення від кримінальної відповідальності: обов'язкове і необов'язкове (факультативне); безумовне і умовне; залежно від правової підстави.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Поняття, умови, правові наслідки (ст. 45 КК).

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Умови такого звільнення (ст. 46 КК).

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки. Умови та строки поручительства (ст. 47 КК).

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку зі зміною обстановки. Умови звільнення (ст. 48 КК)

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності, розміри цих строків, початковий момент перебігу давності і кінцевий момент обчислення строків давності (ч. 1 ст. 49 КК).

Зупинення перебігу давності. Момент відновлювання перебігу давності у цих випадках. Умови звільнення у цьому разі особи від кримінальної відповідальності (ч. 2 ст. 49 КК).

Умови і наслідки переривання давності (ч. 3 ст. 49 КК).

Питання про факультативне незастосування давності до особи, що вчинила особливо тяжке кримінальне правопорушення, за який згідно із законом може бути призначено довічне позбавлення волі (ч. 4 ст. 49 КК), а також про обов'язкове незастосування давності (ч. 5 ст. 49 КК).

Тема 16. Покарання та його види

Зміст

Поняття покарання в Кримінальному кодексі України (ч. 1 ст. 50 КК). Значення та ознаки покарання.

Мета покарання. Питання про мету покарання в науці кримінального права. Мета покарання відповідно до ч. 2 ст. 50 КК України.

Поняття та ознаки системи покарань. Види покарань, які містить в собі система покарань, встановлена в ст. 51 КК (12 видів).

Поняття і значення класифікації покарань.

Класифікація покарань за порядком призначення покарань (ст. 52 КК): основні покарання; додаткові покарання; покарання, що можуть призначатися і як основні, і як додаткові.

Класифікація покарань за суб'єктом, до якого застосовується покарання: основні та спеціальні покарання.

Класифікація покарань за можливістю визначення строку покарання: строкові та безстрокові покарання.

Наслідки ухилення від покарання, призначеного вироком суду (ч. 5 ст. 52 КК).

Основні покарання

Громадські роботи (ст.56 КК). Поняття та зміст громадських робіт. Строки й порядок їх застосування. Особи, до яких цей вид покарання не може бути застосовано.

Виправні роботи (ст.57 КК). Поняття та зміст виправних робіт. Строки й порядок їх застосування. Розмір відрахувань із суми заробітку засудженого в доход держави. Особи, до яких цей вид покарання не може бути застосовано. Порядок заміни виправних робіт особам, які стали непрацездатними після постановлення вироку.

Службові обмеження для військовослужбовців (ст.58 КК). Умови та строки застосування. Грошове стягнення як компонент даного виду покарання та його розміри. Вплив службового обмеження на підвищення у посаді, військовому званні та на строк вислуги років для присвоєння чергового військового звання.

Арешт (ст.60 КК). Поняття та зміст арешту. Строки й порядок його застосування. Особи, до яких арешт як вид кримінального покарання не може бути застосовано.

Обмеження волі (ст.61 КК). Поняття, зміст і умови застосування обмеження волі. Строки й порядок застосування. Особи, яким цей вид покарання не може бути застосовано.

Тримання у дисциплінарному батальйоні військовослужбовців (ст.62 КК). Підстава, порядок та строки призначення цього виду покарання. Особи, до яких цей вид покарання не може бути застосовано.

Позбавлення волі на певний строк (ст.63 КК). Поняття, зміст, мета та порядок застосування цього виду покарання. Строки позбавлення волі.

Довічне позбавлення волі (ст.64 КК). Поняття, підстави та умови застосування цього виду покарання. Особи, до яких цей вид покарання не може бути застосовано.

Додаткові покарання

Позбавлення військового спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу (ст. 54 КК). Підстави та порядок призначення цього додаткового покарання. Відсутність у Кримінальному кодексі права суду позбавляти засудженого наукових ступенів і звань, а також почесних звань.

Конфіскація майна (ст. 59 КК). Стаття 41 Конституції України про конфіскацію майна. Поняття та сутність конфіскації майна як виду додаткового покарання. Підстави та порядок призначення конфіскації майна. Майно, що не підлягає конфіскації. Відмінність конфіскації майна як виду покарання від спеціальної конфіскації.

Покарання, що можуть призначатися і як основні і як додаткові

Штраф (ст. 53 КК). Поняття штрафу. Розмір штрафу. Особливості призначення штрафу як додаткового виду покарання. Підстави і порядок заміни штрафу іншими видами покарань.

Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю (ст. 55 КК). Поняття та строки призначення цього виду покарання як основного і як додаткового. Обчислення строку цього виду покарання, призначеного як додаткове покарання.

Тема 17. Призначення покарання

Зміст

Поняття призначення покарання.

Загальні засади призначення покарання.

Призначення покарання відповідно до ст. 65 КК: 1) у межах, встановлених у санкції статті Особливої частини КК, що передбачає відповідальність за вчинене кримінальнанапрравопорушення; 2) відповідно до положень Загальної частини КК; 3) враховуючи ступінь тяжкості вчиненого злочину, особу винного та обставин, що пом'якшують та обтяжують покарання; 4) враховуючи необхідність і достатність покарання для виправлення особи та попередження нових кримінальних правопорушень.

Загальна характеристика та значення для призначення покарання обставин, що пом'якшують (ст. 66 КК) і обтяжують (ст. 67 КК) покарання, їх види та характеристика. Межі врахування судом при призначенні покарання обставин, які пом'якшують та обтяжують покарання.

Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом (ст. 69 КК). Підстави та порядок призначення судом більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Призначення покарання нижче від найнижчої межі, передбаченої законом за даний злочин. Перехід до іншого, більш м'якого виду основного покарання. Особливості застосування норм про призначення більш м'якого покарання.

Призначення покарання за наявності обставин, що пом'якшують покарання (ст. 69-1 КК).

Призначення покарання за сукупністю злочинів (ст. 70 КК). Правила призначення покарання за сукупністю злочинів. Призначення покарання за окремими злочинами, які входять до сукупності кримінальних правопорушень. Призначення остаточного (загального) покарання за сукупністю кримінальних правопорушень шляхом поглинення менш суворого покарання більш суворим. Визначення остаточного покарання за сукупністю кримінальних правопорушень шляхом повного чи часткового складання покарань.

Правила складання покарань за сукупністю кримінальних правопорушень. Межі призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень. Особливості призначення остаточного покарання у випадках, якщо один із кримінальних правопорушень є умисним тяжким або таким, за який може бути призначене довічне позбавлення волі. Порядок призначення додаткових покарань за сукупністю кримінальних правопорушень. Особливості призначення основних та додаткових покарань різного виду за сукупністю кримінальних правопорушень. Особливості призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень за ч. 4 ст. 70 КК України.

Призначення покарання за сукупністю вироків (ст. 71 КК). Правила призначення покарання за сукупністю вироків. Межі застосування повного чи часткового складання покарань за сукупністю вироків. Правила складання покарань за сукупністю вироків. Порядок призначення за сукупністю вироків додаткових покарань. Можливість використання поглинення покарань за сукупністю вироків. Особливості (порядок) призначення основних та додаткових покарань різного виду за сукупністю вироків.

Порядок призначення покарань при одночасному збігу сукупності кримінальних правопорушень та сукупності вироків.

Відмінність між правилами призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень та за сукупністю вироків. Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення (ст. 72 КК).

Обчислення строків покарання (ст. 73 КК).

Тема 18. Звільнення від покарання та його відбування

Зміст

Поняття звільнення від покарання, його підстави, умови та види відповідно до ч. 1 ст. 74 КК. Відмінність між звільненням від покарання і звільненням від кримінальної відповідальності.

Звільнення від покарання у разі прийняття нового закону (ч. 2,3 ст. 74 КК).

Звільнення від покарання у зв'язку з втратою особою суспільної небезпечності (ч. 4 ст. 74 КК).

Звільнення від відбування покарання з випробуванням, його види.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням за ст. 75 КК. Підстави та умови його застосування. Испитовий строк, його тривалість та значення. Обов'язки, які покладає суд на особу, звільнену від відбування покарання з випробуванням (ст. 76 КК). Застосування додаткових покарань у разі звільнення від відбування основного покарання з випробуванням (ст. 74 КК). Контроль за поведінкою засуджених, звільнених від відбування покарання з випробуванням. Правові наслідки звільнення від відбування покарання з випробуванням (ч. 1 ст. 78 КК). Підстави скасування звільнення від відбування з випробуванням та його наслідки (ч. 2,3 ст. 74 КК).

Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років (ст. 79 КК). Підстави, умови та особливості його застосування. Правові наслідки та умови скасування цього виду звільнення.

Звільнення від покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку (ст. 80 КК). Розміри цих строків та їх обчислення. Зупинення перебігу давності. Відновлення перебігу давності у випадку його зупинення. Переривання давності. Обчислення давності при її перериванні. Питання про застосування давності до осіб, які засуджені до довічного позбавлення волі. Давність виконання обвинувального вироку щодо осіб, яким призначено додаткове покарання. Незастосування давності виконання обвинувального вироку.

Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання (ст. 81 КК). Поняття та значення. Підстави та умови умовно-дострокового звільнення. Види покарань, при відбуванні яких можливе умовно-дострокове звільнення. Невідбутий строк при умовно-

достроковому звільненні, його значення. Правові наслідки умовно-дострокового звільнення. Дострокове звільнення від додаткового покарання.

Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким видом покарання (ст. 82 КК). Поняття і значення, умови, підстави та порядок такої заміни. Правові наслідки заміни невідбутої частини покарання більш м'яким.

Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років (ст. 83 КК). Підстави, умови та особливості його застосування. Правові наслідки та умови скасування цього виду звільнення.

Звільнення від покарання за хворобою (ст. 84 КК). Його види і підстави. Наслідки одужання осіб, звільнених від покарання або його відбування за хворобою. Зарахування часу застосування примусових заходів медичного характеру в строк покарання.

Звільнення від покарання на підставі Закону України про амністію або акта про помилування (ст.ст. 85-87 КК).

Тема 19. Судимість, її погашення та зняття

Зміст

Поняття і значення судимості. Правові наслідки судимості (ч. 1, 2 ст. 88 КК). Особи, які визнаються такими, що не мають судимості (ч.ч. 3, 4 ст. 88 КК).

Види припинення судимості.

Погашення судимості. Строки погашення судимості (ст. 89 КК). Обчислення строків погашення судимості (ст. 90 КК). Наслідки вчинення нового злочину протягом цих строків (ст. 90 КК).

Зняття судимості та умови його застосування (ст. 91 КК). Відміна зняття судимості від її погашення. Види зняття судимості.

Тема 20. Особливості кримінально-правової відповідальності неповнолітніх

Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх як вияв гуманізму кримінального законодавства України.

Звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Підстави такого звільнення.

Види примусових заходів виховного характеру та особливості їх призначення. Наслідки ухилення неповнолітнього від застосування до нього примусових заходів виховного характеру.

Види покарань, які застосовуються до неповнолітніх, особливості їх застосування (ст. 98-102 КК).

Особливості призначення покарання неповнолітнім (ст. 103 КК). Призначення позбавлення волі неповнолітнім за сукупністю злочинів або вироків.

Особливості застосування до неповнолітніх звільнення від відбування покарання з випробуванням (ст. 104 КК).

Особливості звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності та відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності (ст. 106 КК).

Особливості умовно-дострокового звільнення від покарання осіб, які вчинили кримінальне правопорушення у віці до 18-ти років (ст. 107 КК).

Особливості погашення та зняття судимості щодо осіб, які вчинили кримінальне правопорушення у віці до 18-ти років (ст. 108 КК).

Тема 21. Інші заходи кримінально-правового характеру

Зміст

Поняття та мета примусових заходів медичного характеру (ст. 92 КК). Підстави їх застосування.

Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру (ст. 93 КК).

Види примусових заходів медичного характеру та критерії їх призначення (ст. 94 КК). Продовження, зміна та припинення застосування примусових заходів медичного характеру (ст. 95 КК). Зарахування часу застосування примусових заходів медичного характеру в строк покарання.

Примусове лікування (ст. 96 КК). Мета та підстави його застосування. Особи, до яких застосовується примусове лікування.

Спеціальна конфіскація. Предмет спеціальної конфіскації. Випадки застосування спеціальної конфіскації.

Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб. Поняття, та ознаки заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб. Підстава їх застосування. Види заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб. Призначення заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб. Звільнення від заходів кримінально-правового характеру юридичних осіб.

2. (КПоч):

Розділ 1

Тема 1. Поняття Особливої частини законодавства про кримінальну відповідальність, її система і значення. Наукові основи кримінально-правової кваліфікації

Зміст

Поняття Особливої частини законодавства про кримінальну відповідальність, її система і значення.

Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень. Значення правильної кримінально-правової кваліфікації.

Тема 2. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України

Зміст

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти основ національної безпеки України.

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади. Види дій. Склад злочинів. Кваліфікуючі ознаки.

Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Державна зрада. Поняття державної зради. Склад злочинів. Умови звільнення особи від кримінальної відповідальності за державну зраду.

Шпигунство. Поняття шпигунства. Склад кримінальних правопорушень. Умови звільнення від кримінальної відповідальності особи, яка вчинила шпигунство.

Посягання на життя державного чи громадського діяча. Склад кримінальних правопорушень.

Диверсія. Поняття диверсії. Склад кримінальних правопорушень. Відмежування диверсії від терористичного акту та інших суміжних кримінальних правопорушень.

Тема 3. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи

Зміст

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я.

Умисне вбивство. Поняття та види. Склад умисного вбивства без обтяжуючих і пом'якшуючих обставин.

Умисне вбивство при обтяжуючих обставинах. Види обтяжуючих обставин. Умисне вбивство, вчинене з особливої жорстокістю. Умисне вбивство, вчинене способом, небезпечним для життя багатьох осіб. Умисне вбивство з корисливих мотивів. Умисне вбивство з хуліганських мотивів. Умисне вбивство, вчинене на замовлення.

Умисне вбивство при пом'якшуючих обставинах, його види. Умисне вбивство, вчинене у стані сильного душевного хвилювання. Поняття сильного душевного хвилювання. Склад кримінальних правопорушень. Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини. Склад кримінальних правопорушень. Відповідальність співучасників цього діяння. Вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Склад кримінальних правопорушень. Вбивство через необережність. Склад злочинів. Кваліфікуючі ознаки.

Доведення до самогубства. Склад злочинів. Кваліфікуючі ознаки. Погроза вбивством. Склад кримінальних правопорушень. Відмежування цього злочинів від замаху на вбивство. Кваліфікуючі ознаки.

Умисне тяжке тілесне ушкодження. Поняття тілесного ушкодження. Поняття умисного тяжкого тілесного ушкодження і його види. Критерії визнання тілесного ушкодження тяжким. Склад злочинів. Кваліфікуючі ознаки умисного тяжкого тілесного ушкодження. Відмежування тяжкого тілесного ушкодження, внаслідок якого сталася смерть потерпілого, від умисного та необережного вбивства.

Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження. Поняття середньої тяжкості тілесного ушкодження. Критерії визнання тілесного ушкодження таким, що є середньої тяжкості. Склад злочинів. Кваліфікуючі ознаки.

Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне у стані сильного душевного хвилювання. Поняття сильного душевного хвилювання (фізіологічного афекту). Склад кримінальних правопорушень.

Умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Поняття перевищення меж необхідної оборони. Поняття перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Склад кримінальних правопорушень.

Умисне легке тілесне ушкодження. Поняття легкого тілесного ушкодження та його види. Критерії визнання тілесного ушкодження легким. Склад злочинів. Кваліфікуючі ознаки.

Побої і мордування. Поняття побоїв і мордування. Склади злочинів кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від тілесних ушкоджень.

Катування. Поняття катування. Склад злочинів. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування катування від інших злочинів проти життя і здоров'я.

Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Склади злочинів кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення прав пацієнта. Склад кримінальних правопорушень.

Незаконне проведення дослідів над людиною. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини. Склад кримінальних правопорушень. Відповідальність за вилучення у людини її органів або тканин, незаконну торгівлю ними, участь у транснаціональних організаціях, які займаються такою діяльністю. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне проведення абортів. Склад злочинів. Кваліфікуючі ознаки.

Залишення в небезпеці. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані. Склад злочинів. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього злочинів від залишення в небезпеці.

Порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Тема 4. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи

Зміст

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.

Незаконне позбавлення волі або викрадення людини. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Захоплення заручників. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Відмежування захоплення заручника від незаконного позбавлення волі або викрадення людини.

Підміна чужої дитини. Склад кримінальних правопорушень.

Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини. Склад злочинів.

Тема 5. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи

Зміст

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

Зґвалтування. Поняття зґвалтування. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Сексуальне насильство. Склад злочинів. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього кримінального правопорушення від зґвалтування.

Примушування до вступу в статевий зв'язок. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Тема 6. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина

Зміст

Поняття, загальна характеристика і види проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.

Узагальнена характеристика кримінальних правопорушень проти виборчого права та права брати участь у референдумі.

Узагальнена характеристика кримінальних правопорушень проти особистих прав і свобод людини і громадянина.

Узагальнена характеристика кримінальних правопорушень проти трудових прав.

Порушення авторського права і суміжних прав. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього злочинів від злочинів проти власності.

Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей. Склад кримінальних правопорушень.

Кваліфікуючі ознаки.

Тема 7. Кримінальні правопорушення проти власності

Зміст

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти власності. Об'єкт та предмет цих кримінальних правопорушень. Система кримінальних правопорушень проти власності.

Крадіжка. Поняття крадіжки. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Відмінність від грабежу та привласнення випадково знайденого.

Грабіж. Поняття грабежу. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Відмежування грабежу від крадіжки та від розбою.

Розбій. Поняття розбою. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Відмінність від грабежу та від вимагання.

Викрадання шляхом демонтажу та іншим засобом електричних мереж, кабельних ліній зв'язку та їх обладнання. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Вимагання. Поняття вимагання. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Відмежування вимагання від розбою та від катування.

Шахрайство. Поняття шахрайства. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування шахрайства від крадіжки та грабежу, від заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.

Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього кримінальних правопорушень від крадіжки та від зловживання владою.

Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього кримінального правопорушення від шахрайства, від привласнення чи розтрата майна.

Привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї. Склад кримінальних правопорушень. Відмежування цього кримінального правопорушення від суміжних кримінальних правопорушень проти власності.

Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом. Склад кримінальних правопорушень. Відмінність від легалізації майна здобутого злочинним шляхом.

Тема 8. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності

Зміст

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності. Конституція України про підстави, межі та способи діяльності службових осіб. Значення кримінального права в боротьбі з корупцією.

Службова особа: поняття і види. Особи, які надають публічні послуги.

Зловживання владою або службовим становищем. Зловживання повноваженнями. Поняття службового зловживання. Склад злочинів. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього кримінального правопорушення від заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовим становищем.

Перевищення влади або службових повноважень. Перевищення повноважень. Поняття та види перевищення влади або службових повноважень. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від службового зловживання.

Службове підроблення. Поняття службового підроблення. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Співвідношення цього кримінального правопорушення із службовим зловживанням. Відмежування службового підроблення від інших кримінальних правопорушень, пов'язаних із підробкою документів.

Службова недбалість. Поняття службової недбалості. Склад кримінальних правопорушень.

Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього кримінального правопорушення від службового зловживання.

Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Поняття неправомірної вигоди.

Незаконне збагачення. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Підкуп особи, яка надає публічні послуги. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Зловживання впливом. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Провокація підкупу. Поняття провокації підкупу. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Тема 9. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності

Зміст

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.

Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів чи білетів державної лотереї. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Контрабанда. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього кримінального правопорушення від суміжних кримінальних правопорушень.

Незаконна діяльність з організації або проведення азартних ігор та лотерей. Кваліфікуючі ознаки.

Ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності за цей злочин.

Доведення до банкрутства. Склад кримінальних правопорушень. Відмежування цього кримінального правопорушення від інших кримінальних правопорушень.

Шахрайство з фінансовими ресурсами. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього злочинів від злочинів проти власності.
 Маніпулювання на фондовому ринку. Склад кримінальних правопорушень.
 Незаконне використання інсайдерської інформації. Склад злочинів.
 Умисне введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції. Склад кримінальних правопорушень.

Тема 10. Кримінальні правопорушення проти довкілля

Зміст

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти довкілля.

Забруднення або псування земель. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність від безгосподарського використання земель.

Порушення правил охорони надр. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконна порубка лісу. Склад кримінальних правопорушень. Відмінність незаконної порубки лісу від злочинів проти власності.

Незаконне полювання. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування незаконного полювання від кримінальних правопорушень проти власності.

Розділ 2

Тема 11. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки

Зміст

Поняття, загальна характеристика та види кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.

Створення злочинної організації. Склад кримінальних правопорушень. Умови звільнення від кримінальної відповідальності за це кримінальне правопорушення.

Бандитизм. Поняття банди, її ознаки. Склад кримінальних правопорушень. Відмежування бандитизму від суміжних кримінальних правопорушень.

Узагальнена характеристика терористичних кримінальних правопорушень.

Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності. Склади злочинів.

Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами. Склади кримінальних правопорушень. Умови звільнення від кримінальної відповідальності за ці кримінальні правопорушення.

Тема 12. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва

Зміст

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти безпеки виробництва.

Порушення вимог законодавства про охорону праці. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від інших злочинів проти безпеки виробництва.

Тема 13. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Зміст

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від диверсії та кримінальних правопорушень проти власності.

Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства. Склади кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення правил повітряних польотів. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами. Поняття транспортного засобу. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне заволодіння транспортним засобом. Поняття незаконного заволодіння транспортним засобом. Склад злочинів. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від злочинів проти власності. Умови звільнення від кримінальної відповідальності за цей злочин.

Тема 14. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності

Зміст

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти громадського порядку та моральності.

Групове порушення громадського порядку. Склад кримінальних правопорушень.

Масові заворушення. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Хуліганство. Поняття хуліганства. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування хуліганства від групового порушення громадського порядку, масових заворушень та злочинів проти особи. Кваліфікація хуліганства за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями.

Наруга над могилою. Склад кримінальних правопорушень.

Жорстоке поводження з тваринами. Склад злочинів. Кваліфікуючі ознаки.

Створення або утримання місць розпусти і звідництво. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією. Поняття сутенерства. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність. Склад кримінальних правопорушень.

Тема 15. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення

Зміст

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення.

Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності за це кримінальне правопорушення.

Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності за це кримінальне правопорушення.

Посів або вирощування снотворного маку чи конопель. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Тема 16. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації

Зміст

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

Розголошення державної таємниці. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Відмежування цього діяння від державної зради та шпигунства.

Втрата документів, що містять державну таємницю. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування цього злочинів від розголошення державної таємниці.

Передача або збирання відомостей, що становлять конфіденційну інформацію, яка є власністю держави. Склад злочинів. Кваліфікуючі ознаки.

Відмежування цього кримінальних правопорушень від державної зради, шпигунства і розголошення державної таємниці.

Тема 17. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

Захоплення державних або громадських будівель чи споруд. Поняття захоплення. Склад кримінальних правопорушень.

Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві. Склади кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Відмежування від кримінальних правопорушень проти особи.

Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця. Поняття посягання на життя. Склад кримінальних правопорушень.

Співвідношення цього кримінальних правопорушень з умисним вбивством у зв'язку з виконанням потерпілим службового або громадського обов'язку.

Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи. Склад кримінальних правопорушень.

Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, їх збут, використання підроблених документів. Склади кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Одержання незаконної винагороди працівником державного підприємства, установи чи організації. Склад кримінальних правопорушень. Відмежування від одержання хабара.

Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань. Склад кримінальних правопорушень. Відмежування від вимагання.

Самоправство. Поняття самоправства. Склад кримінальних правопорушень.

Тема 18. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку

Зміст

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.

Створення з метою використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Тема 19. Кримінальні правопорушення проти правосуддя

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти правосуддя.

Конституція України про основні принципи та порядок здійснення правосуддя в Україні.

Завідомо незаконні затримання, привід або арешт. Склади кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність цього кримінального правопорушення від злочинів проти особистої волі особи.

Примушування давати показання. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Невиконання судового рішення. Склади кримінальних правопорушень.

Дії, що дезорганізують роботу виправних установ. Склад кримінальних правопорушень.

Втеча з місця позбавлення волі або з-під варти. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Тема 20. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення)

Зміст

Поняття, загальна характеристика і види військових кримінальних правопорушень. Суб'єкти військових кримінальних правопорушень. Відповідальність за співучасть у цих злочинах осіб, які не є спеціальними суб'єктами.

Непокора. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Невиконання наказу. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Співвідношення невиконання наказу та непокори.

Опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків.

Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Погроза або насильство щодо начальника. Склади злочинів. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості. Склад злочинів. Кваліфікуючі ознаки.

Дезертирство. Поняття дезертирства. Склад злочинів. Кваліфікуючі ознаки.

Відмежування дезертирства від самовільного залишення військової частини або місця служби.

Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання. Склад злочинів. Кваліфікуючі ознаки.

Самовільне залишення поля бою або відмова діяти зброєю. Склад кримінальних правопорушень. Відмежування від державної зради.

Добровільна здача в полон. Склад кримінальних правопорушень. Відмежування від державної зради.

Тема 21. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Особливості їх суспільної небезпечності та протиправності.

Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни. Склад кримінальних правопорушень.

Застосування зброї масового знищення. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки. Співвідношення цього кримінальних правопорушень з порушенням законів та звичаїв війни.

Геноцид. Поняття геноциду. Склад кримінальних правопорушень. Співвідношення цього кримінального правопорушення зі кримінальними правопорушеннями проти особи. Відповідальність за публічні заклики до геноциду, виготовлення та розповсюдження матеріалів із такими закликами.

Піратство. Поняття піратства. Склад кримінальних правопорушень. Кваліфікуючі ознаки.

Значення місця вчинення цього кримінального правопорушення для його відмежування від суміжних злочинів.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Кримінальне право (Загальна частина) – КПзч												
Розділ I.												
Тема 1. Поняття і система кримінального	8	3	1			4	8	2	2			4

права України												
Тема 2. Закон про кримінальну відповідальність	9	3	2			4	9	2				7
Тема 3 Чинність закону про кримінальну відповідальність у просторі та часі	7	2	1			4	7					7
Тема 4.Кримінальне правопорушення та його види	8	2	2			4	8					8
Тема 5. Кримінальна відповідальність та її підстави	9	3	2			4	9					9
Тема 6. Склад кримінального правопорушення	8	3	2			3	4	2	2			4
Разом за розділом 1	49	16	10			23	49	6	4			39
Розділ 2.												
Тема 7. Об'єкт та предмет кримінального правопорушення	9	3	2			4	9					9
Тема 8. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення	9	3	2			4	9					9
Тема 9. Суб'єкт кримінального правопорушення	9	3	2			4	9	2				7
Тема 10. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення	9	3	2			4	9					9
Тема 11. Стадії вчинення кримінального правопорушення	7	2	1			4	7					7
Тема 12. Співучасть у кримінальному правопорушенні	7	2	2			3	7					7
Разом за розділом 2	50	16	11			23	50	2				48
Розділ 3.												
Тема 13. Повторність, сукупність та рецидив кримінального правопорушення	6	2	1			3	6					6

Тема 14. Обставини, що виключають злочинність діяння	7	2	2			3	7					7
Тема 15. Звільнення від кримінальної відповідальності	6	2	1			3	6					6
Тема 16. Покарання та його види	7	2	2			3	7					7
Тема 17. Призначення покарання	6	2	1			3	6					6
Тема 18. Звільнення від покарання та його відбування	6	2	1			3	6					6
Тема 19. Судимість, її погашення та зняття	4	1	1			2	4					6
Тема 20. Особливості кримінально-правової відповідальності неповнолітніх	4	1	1			2	4	2				2
Тема 21. Інші заходи кримінально-правового характеру	4	2	1			2	4					4
Разом за розділом 3	51	16	11			24	51	2				49
Усього годин за КПзч	150	48	32			70	150	10	4			136
2. Кримінальне право (Особлива частина) – КПч												
<i>Розділ 1.</i>												
Тема 1. Поняття Особливої частини кримінального права, її система і значення. Наукові основи кваліфікації злочинів	7	2	1			2	7	2	2			3
Тема 2. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України	7	2	1			2	7					7
Тема 3. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи	8	3	2			2	8	2	2			4

Тема 4. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи	8	3	2			2	8					8
Тема 5. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи	9	3	2			2	9					9
Тема 6. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина	6	2	1			2	6					6
Тема 7. Кримінальні правопорушення проти власності	8	3	1			2	8					8
Тема 8. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності	8	2	2			2	8					8
Тема 9. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності	7	2	2			2	7					7
Тема 10. Кримінальні правопорушення проти довкілля	7	2	2			2	7					7
Разом за розділом 1	75	24	16			20	75	4	4			67
Розділ 2.												
Тема 11. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки	7	2	2			2	7					7
Тема 12. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва	7	2	2			2	7					7
Тема 13. Кримінальні	7	2	2			2	7					7

правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту												
Тема 14. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності	7	2	2			2	7					7
Тема 15. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення	7	2	2			2	7					7
Тема 16. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації	6	2	1			2	7					7
Тема 17. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян	7	2	1			2	7					7
Тема 18. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж	6	2	1			2	6					6

електровз'язку												
Тема 19. Кримінальні правопорушення проти правосуддя	6	2	1			2	6					6
Тема 20. Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини)	6	2	1			1	6					6
Тема 21. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку	9	4	1			1	9					9
Разом за розділом 2	75	24	16			20	75					75
Усього годин за КПоч	120	48	32			40	120	4	4			112
<u>Усього годин за дисципліною</u>	270	96	64			110	270	14	8			248

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

1. (КПЗч):

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин Денне/заочне
Розділ 1		
1	Тема 1. Поняття і система кримінального права України	1/2
2	Тема 2. Закон про кримінальну відповідальність	1/0
3	Тема 3. Чинність закону про кримінальну відповідальність у просторі та часі	2/0
4	Тема 4. Кримінальні правопорушення та його види	1/0
5	Тема 5. Кримінальна відповідальність та її підстави	1/0
6	Тема 6. Склад Кримінальні правопорушення	2/2
Розділ 2		
7	Тема 7. Об'єкт та предмет кримінальних правопорушень	2/0
8	Тема 8. Об'єктивна сторона кримінальних правопорушень	2/0
9	Тема 9. Суб'єкт кримінальних правопорушень	2/0
10	Тема 10. Суб'єктивна сторона кримінальних правопорушень	2/0
11	Тема 11. Стадії вчинення кримінальних правопорушень	2/0
12	Тема 12. Співучасть у кримінальних правопорушень	2/0
Розділ 3		
13	Тема 13. Повторність, сукупність та рецидив кримінальних правопорушень	1/0
14	Тема 14. Обставини, що виключають злочинність діяння	1/0
15	Тема 15. Звільнення від кримінальної відповідальності	2/0
16	Тема 16. Покарання та його види	2/0
17	Тема 17. Призначення покарання	2/0

18	Тема 18. Звільнення від покарання та його відбування	1/0
19	Тема 19. Судимість, її погашення та зняття	1/0
20	Тема 20. Особливості кримінально-правової відповідальності неповнолітніх	1/0
21	Тема 21. Інші заходи кримінально-правового характеру	1/0
	Разом	32/4

2. (КПоч):

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин Денне/заочне
Розділ 1		
1	Тема 1. Поняття Особливої частини кримінального права, її система і значення. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень	1/2
2	Тема 2. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України	1/0
3	Тема 3. Злочини проти життя та здоров'я особи	2/2
4	Тема 4. Кримінальні правопорушення правопорушення проти волі, честі та гідності особи	2/0
5	Тема 5. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи	2/0
6	Тема 6. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина	1/0
7	Тема 7. Кримінальні правопорушення проти власності	2/0
8	Тема 8. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності	1/0
9	Тема 9. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності	2/0
10	Тема 10. Кримінальні правопорушення проти довкілля	1/0
Розділ 2		
11	Тема 11. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки	1/0
12	Тема 12. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва	2/0
13	Тема 13. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту	1/0
14	Тема 14. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності	1/0
15	Тема 15. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення	2/0
16	Тема 16. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації	2/0
17	Тема 17. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян	2/0
18	Тема 18. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку	2/0
19	Тема 19. Кримінальні правопорушення проти правосуддя	2/0

20	Тема 20. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини)	1/0
21	Тема 21. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку	1/0
	Разом	32/4

5. Завдання для самостійної роботи

1. (КПзч):

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1	Джерела кримінального права України та іноземних держав	7	Аудиторна оцінка
2	Кримінальні правопорушення у кримінальному праві України та іноземних держав. Поняття та кваліфікація	8	Аудиторна оцінка
3	Склад Кримінального правопорушення у кримінальному праві України та іноземних держав. Суб'єкт злочину	8	Аудиторна оцінка
4	Покарання та інші кримінально-правові заходи у кримінальному праві України та іноземних держав	8	Аудиторна оцінка
5	Види покарання та інших кримінально-правових заходів у кримінальному праві України та іноземних держав	7	Аудиторна оцінка
6	Призначення покарання у кримінальному праві України та іноземних держав	8	Аудиторна оцінка
7	Судимість, її погашення та зняття	8	Аудиторна оцінка
8	Особливості кримінально-правової відповідальності неповнолітніх	8	Аудиторна оцінка
9	Інші заходи кримінально-правового характеру	8	Аудиторна оцінка
	Разом	70	

2. (КПоч):

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1	Поняття Особливої частини кримінального права, її система і значення. Наукові основи кваліфікації Кримінальних правопорушень	5	Аудиторна оцінка
2	Кримінальні правопорушення проти основ національної	5	Аудиторна оцінка

	безпеки України		
3	Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи	5	Аудиторна оцінка
4	Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи	5	Аудиторна оцінка
5	Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи	5	Аудиторна оцінка
6	Кримінальні правопорушення проти власності	5	Аудиторна оцінка
7	Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту	5	Аудиторна оцінка
8	Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку	5	Аудиторна оцінка
	Разом	40	

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання розвивають можливості самостійної роботи і сприяють більш поглибленому вивченню теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Види індивідуальних завдань з навчальної дисципліни (реферати, контрольні роботи, що виконуються під час аудиторних занять та самостійної роботи, курсові, дипломні роботи тощо) визначаються навчальним планом. Індивідуальні завдання полягають у підготовці реферату за визначеною, або обраною студентом за допомогою викладача, темою та інших видів робіт, які затверджуються кафедрою. Терміни видачі, виконання і захисту індивідуальних завдань визначаються програмою навчальної дисципліни. Контрольні роботи та індивідуальні завдання, виконані протягом семестру, оцінюються у 10 балів максимум

Правила виконання презентацій

Презентація виконується за допомогою програми Microsoft Office PowerPoint и повинна складатися не менше, ніж з 15 слайдів.

Матеріал на слайді можна розділити на головний і додатковий. *Головний* необхідно виділити, щоб при демонстрації слайда він ніс основне смислове навантаження: розміром тексту або об'єкта, кольором, спецефектами, порядком появи на екрані. *Додатковий* матеріал призначений для підкреслення основної думки слайда.

Для різних видів об'єктів рекомендуються різні розміри шрифту. Заголовок слайда краще писати розміром шрифту 22-28, підзаголовки і підписи даних в діаграмах – 20-24, текст, підписи і заголовки осей в діаграмах, інформацію в таблицях – 18-22.

Для виділення заголовка, ключових слів використовуйте напівжирний або підкреслений шрифт. Для оформлення другорядної інформації та коментарів – курсив. На всіх слайдах презентації використовуйте шрифт однієї назви.

Для гарного сприйняття презентації з будь-якої відстані в залі, текст краще набирати шрифтом Arial, Bookman Old Style, Calibri, Tahoma, Times New Roman або Verdana.

1. На першому слайді слід вказати назву МОН, назву ВНЗ, кафедру, прізвище, ім'я та по-батькові студента і тему презентації, номер навчальної групи.

2. На другому слайді подається зміст презентації.
3. На інших слайдах – наповнення теми.
4. У тексті на слайдах не допускається скорочення слів, крім загальноновживаних (ООН, ЄС, ОБСЄ та ін.).
5. Слайди повинні бути тезисними. Для надання презентації PowerPoint наочності і, якщо це необхідно, барвистості на деяких слайдах можна розмістити різні схеми, графіки, фотографії, малюнки, колажі. Вставлені фотографії або картини повинні бути високої якості і досить великого розміру, інакше при розтягуванні вони втрачають різкість, чим можуть тільки зіпсувати ефект від презентації. При підготовці презентації може бути використаний звуковий супровід.
6. Презентація повинна бути підготовлена у наданому фоні (шаблон слайда). Не слід робити слайди занадто строкатими і розрізненими за кольорним рішенням. Це шкодить формуванню нестійких зорових образів.
7. Слайди повинні або акцентувати увагу на чомусь, або візуалізувати матеріал (ті ж таблиці, схеми, малюнки з позначеннями, якщо є). Не ставте на одному слайді відразу кілька блоків зорової або текстової інформації. Це відволікає, розсіює увагу, погіршує концентрацію.
8. Слайд повинен бути простим для сприйняття – небагато тексту на одному слайді.

Індивідуальні завдання виконуються особою, яка навчається, самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Допускаються випадки виконання робіт комплексної тематики кількома особами.

6.1. Теми презентацій

1. (КПЗч):

1. Основні типи кримінально-правових систем сучасного світу.
2. Тенденції розвитку кримінально-правових систем сучасності.
3. Особливості рецепції римського права до кримінально-правових систем у Європі.
4. Сучасні тенденції кримінального права.
5. Презумпція невинуватості як одна з засад кримінального права.
6. Судовий прецедент у кримінальному праві.
7. Система джерел англо-американського кримінального права.
8. Формування кримінально-правової системи США.
9. Система кримінального права та система кримінального законодавства.
10. Особливості систематизації кримінального законодавства в країнах англосаксонської системи права.
11. Види кодифікації кримінального законодавства, що застосовуються у різних країнах світу.
12. Особливості класифікації злочинів у країнах світу.
13. Злочини із формальним та матеріальним складом.
14. Суспільна небезпечність кримінальних правопорушень.
15. Кваліфікація кримінальних правопорушень.
16. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення (діяння, наслідки злочину, причинно-наслідковий зв'язок між діянням та суспільно-небезпечними наслідками).
17. Юридична особа як суб'єкт кримінальної відповідальності.

18. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення (вина, мотив, мета злочину).
19. Особливості притягнення до кримінальної відповідальності за замах на кримінальне правопорушення.
20. Відповідальність за незакінчені кримінальні правопорушення у США.
21. Відповідальність при добровільній відмові від кримінального правопорушення.
22. Ознаки складу злочину при притягненні до кримінальної відповідальності юридичних осіб.
23. Особливості інституту співучасті в різних країнах світу.
24. Експес виконавця, поняття, відповідальність співучасників.
25. Спричинення шкоди при затриманні особи, яка скоїла злочин.
26. Фізичний та психічний примус.
27. Провокація кримінального правопорушення.
28. Абсолютні та відносні теорії покарання.
29. Особливості застосування смертної кари у країнах світу.
30. Тілесні покарання у сучасному світі.
31. Особливість покарань у мусульманських правових системах.
32. Система призначення покарання в Англії та США.
33. Види рецидиву, його особливості.
34. Сукупність кримінальних правопорушень. Види. Підходи до призначення покарання.
35. Кримінальні правопорушення, за які можливе звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням з потерпілим.
36. Особливості припинення кримінального переслідування у зв'язку з закінченням строків давності.
37. Особливості застосування амністії в Україні.
38. Особливості кваліфікації злочинів проти сім'ї та неповнолітніх.
39. Політичні злочини у сучасному світі.
40. Державна зрада як особливий злочин проти держави.

2. (КПоч):

1. Умисне вбивство: двох або більше осіб (п. 1 ч. 2 ст. 115 КК України); вчинене з особливою жорстокістю (п. 4 ч. 2 ст. 115 КК України); вчинене способом, небезпечним для життя багатьох осіб (п. 5 ч. 2 ст. 115 КК України)
2. Умисне вбивство: з корисливих мотивів (п. 6 ч. 2 ст. 115 КК України); з хуліганських мотивів (п. 7 ч. 2 ст. 115 КК України); з метою приховати інший злочин або полегшити його вчинення (п. 9 ч. 2 ст. 115 КК України)
3. Умисне вбивство: малолітньої дитини або жінки, яка завідомо для винного перебувала у стані вагітності (п. 2 ч. 2 ст. 115 КК України); поєднане із згвалтуванням або насильницьким задоволенням статевої пристрасті неприродним способом (п. 10 ч. 2 ст. 115 КК України); на замовлення (п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України)
4. Умисне вбивство при пом'якшуючих обставинах (ст.ст. 116-118 КК України)
5. Умисне тяжке тілесне ушкодження (ст. 121 КК України)

6. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження (ст. 122 КК України)
7. Умисне легке тілесне ушкодження (125 КК України)
8. Залишення в небезпеці (ст. 135 КК України)
9. Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини (ст. 149 КК України)
10. Згвалтування (ст. 152 КК України)
11. Розбещення неповнолітніх (ст. 156 КК України)
12. Грубе порушення законодавства про працю (ст. 172 КК України)
13. Крадіжка (185 КК України)
14. Грабіж (ст. 186 КК України)
15. Розбій (ст. 187 КК України)
16. Вимагання (ст. 189 КК України)
17. Шахрайство (ст. 190 КК України)
18. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (ст. 191 КК України)
19. Знищення або пошкодження чужого майна (ст.ст. 194, 196 КК України)
20. Зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК України)
21. Перевищення влади або службових повноважень (ст. 365 КК України)
22. Ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів (ст. 212 КК України)
23. Незаконне полювання (ст. 248 КК України)
24. Бандитизм (ст. 257 КК України)
25. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами (ст. 263 КК України)
26. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (ст. 286 КК України)
27. Незаконне заволодіння транспортним засобом (ст. 289 КК України)
28. Хуліганство (ст. 296 КК України)
29. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 307 КК України)
30. Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу (ст. 345 КК України)

6.2. Теми наукових праць

1. (КПЗч):

1. Загальні тенденції розвитку кримінального права.
2. Криміналізація нових видів суспільно небезпечних діянь.
3. Інтернаціоналізація кримінального права.
4. Судовий прецедент як джерело кримінального права в Україні.
5. Міжнародні угоди та загальні принципи міжнародного права як джерела кримінального права України та зарубіжних країн.
6. Поняття кримінального правопорушення (злочинного діяння) у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
7. Класифікація кримінального правопорушення (злочинних діянь) за ступенем тяжкості у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
8. Склад кримінального правопорушення у кримінальному праві України.

9. Суб'єкт злочину у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
10. Вік кримінальної відповідальності у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
11. Відповідальність юридичних осіб у сучасному кримінальному праві України та зарубіжних країн.
12. Поняття співучасті у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
13. Відповідальність співучасників у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
14. Необхідна оборона у кримінальному праві.
15. Заподіяння шкоди при затриманні особи, що вчинила кримінальне правопорушення у кримінальному праві України та кримінальному праві США.
16. Інші кримінально-правові заходи (заходи безпеки) у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
17. Смертна кара як покарання у кримінальному праві зарубіжних країн.
18. Примусові заходи медичного характеру у кримінальному законодавстві країн світу.
19. Особливості призначення покарання у різних країнах світу.
20. Пом'якшуючі обставини у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
21. Обтяжуючі обставини у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
22. Рецидив та призначення покарання при рецидиві у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
23. Призначення покарань за сукупністю.
24. Умовне засудження (пробація) у сучасному кримінальному праві.
25. Дійове каяття у кримінальному праві України та зарубіжних країн.

2. (КПоч):

1. Поняття та підстави кримінально-правової кваліфікації
2. Диференціація кримінальної відповідальності та кримінально-правова кваліфікація.
3. Захист особи кримінально-правовими заходами. Конституційні основи недоторканості життя, здоров'я, волі особи, людини й громадянина.
4. Поняття й ознаки розкрадання: недоліки та позивні аспекти нормативного визначення розкрадання. Знищення або пошкодження чужого майна: підстави кримінальної відповідальності.
5. Кримінальні правопорушення, які полягають у порушення виборчого законодавства, у світлі практики Європейського суду з прав людини.
6. Обґрунтованість криміналізації правопорушень у сфері господарської діяльності в Україні. Проблемні питання відокремлення оптимізації сплати податків та ухилення від сплати податків за законодавством України.
7. Злочини проти громадського порядку, критерії їх відмежування від адміністративних правопорушень.
8. Питання кримінальної відповідальності за корупційні злочини. Розмежування хабарництва та одержання неправомірної вигоди, зловживання владою або службовим становищем від зловживання впливом.
9. Формування кримінального права Європейського Союзу. Адаптація кримінального права України до нормативно-правових актів Європейського Союзу з питань кримінального права.
10. Перспективи ратифікації Україною Римського Статуту Міжнародного кримінального суду.

11. Загальна характеристика тенденцій сучасного кримінального права держав пострадянського простору та аналіз можливостей використання його досягнень в кримінальному праві України.
12. Загальна характеристика визначення злочину та заходів кримінально-правового впливу в сучасному кримінальному праві Франції, Німеччини, Італії, Швеції, Швейцарії.
13. Особливості джерел кримінального права Англії і США, визначення злочинності та караності діяння.
14. Загальна характеристика сучасного кримінального права Японії.
15. Загальна характеристика сучасного кримінального права Ізраїлю.
16. Загальна характеристика сучасного мусульманського кримінального права та аналіз можливостей використання його досягнень в кримінальному праві України.

7. 7. Методи навчання

Методи навчання – це впорядковані способи діяльності педагога і студентів, спрямовані на ефективне розв’язання навчально-виховних завдань. Вони реалізуються через систему прийомів та засобів навчальної діяльності.

При викладанні та опануванні студентами навчальної дисципліни «Інститути громадянського суспільства» використовуються наступні методи навчання:

- словесні - описове розкриття навчального матеріалу, пояснення сутності відповідного явища, поняття, процесу, перевірка рівня самостійного опрацювання навчального матеріалу тощо (розповідь, пояснення, лекція, бесіда);
- наочні – демонстрація схем, таблиць, малюнків, відео тощо;
- практичні – формування вмій, навичок оперування правовими категоріями, застосування правових норм та використання набутих знань при проведенні семінарських занять.

Крім того, за рівнем самостійної розумової діяльності застосовуються методи:

- проблемного викладу;
- частково-пошуковий метод;
- дослідницький метод.

8. Методи контролю

Методи контролю – це способи діагностичної діяльності, які дозволяють здійснювати зворотний зв’язок у процесі навчання з метою отримання даних про успішність навчання, ефективність навчального процесу.

Контрольні заходи визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти.

Самоконтроль призначений для самооцінки здобувачами вищої освіти якості засвоєння навчального матеріалу навчальної дисципліни (розділу, теми). З цією метою в навчальних посібниках для кожної теми (розділу), а також у методичних розробках для семінарських занять передбачаються питання для самоконтролю.

Кафедральний контроль проводиться з метою оцінки рівня підготовки студентів з навчальної дисципліни на різних етапах її вивчення і здійснюється у вигляді вхідного, поточного, рубіжного та семестрового контролю.

В освітньому процесі використовуються такі види контролю результатів навчання: вхідний, поточний протягом семестру, контрольні роботи, передбачені навчальним

планом, приймання індивідуальних завдань, курсових робіт, підсумковий семестровий, відстрочений контроль.

Вхідний контроль проводиться перед вивченням нового курсу з метою визначення рівня підготовки студентів з дисциплін, які забезпечують цей курс. Вхідний контроль проводиться на першому занятті за завданнями, що відповідають програмам попереднього навчання. Результати контролю аналізуються на кафедральних (міжкафедральних) нарадах та засіданнях методичних комісій спільно з науково-педагогічними працівниками, які проводять заняття із забезпечувальною дисципліни. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги студентам, коригування освітнього процесу.

Поточний контроль проводиться на всіх видах аудиторних занять протягом семестру. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового контролю на практичних, семінарських заняттях, лекціях, у формі колоквиуму, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп'ютерного тестування тощо. Конкретні форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються програмою навчальної дисципліни. Результати оцінювання роботи студентів мають бути доведені до відома студентів своєчасно. Формою поточного контролю є ректорські контрольні роботи. Результати оцінювання ректорських контрольних робіт можуть зараховуватися як результати виконання контрольної роботи, передбаченої навчальним планом.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання студента. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни. Семестровий контроль проводиться у формі заліку або семестрового екзамену з конкретної навчальної дисципліни. Студента допускають до семестрового контролю за умови виконання ним усіх видів робіт, передбачених навчальним планом на семестр з цієї дисципліни.

Семестровий залік - форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння студентами лекційного матеріалу, а також виконаних ними певних робіт на семінарських заняттях. Семестровий залік не передбачає обов'язкової присутності студентів за умови виконання ними всіх видів робіт, передбачених навчальним планом за семестр.

Семестровий екзамен - форма підсумкового контролю з окремої навчальної дисципліни за семестр, що спрямована на перевірку засвоєння теоретичного та практичного матеріалу. Екзамени складають за екзаменаційними білетами, затвердженими кафедрою. Викладач в обов'язковому порядку повинен ознайомити студентів зі змістом екзаменаційних питань, зразком екзаменаційного білету на початку вивчення навчальної дисципліни.

Максимальна сума балів, яку може набрати студент при складанні екзамену (заліку) з навчальної дисципліни, складає 40.

Оцінка підсумкового контролю виставляється за національною шкалою як сума балів, набраних здобувачем вищої освіти протягом семестру при виконанні контрольних заходів, передбачених програмою навчальної дисципліни (практики) та балів, набраних при складанні семестрового екзамену (заліку).

Максимальна сума балів, які може набрати студент при вивченні навчальної дисципліни (проходженні практики), складає 100.

8.1. Питання, які виносяться на складання поточного та підсумкового контролю:

1. (КПзч):

1. Поняття, завдання і система кримінального права. Наука кримінального права – як галузь правознавства.
2. Поняття закону про кримінальну відповідальність.
3. Структура закону про кримінальну відповідальність.
4. Тлумачення закону про кримінальну відповідальність. Види тлумачення.
5. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі.
6. Принципи чинності закону про кримінальну відповідальність у просторі.
7. Поняття злочину та його визначення (формальне, матеріальне, формально-матеріальне).
8. Ознаки кримінального правопорушення. Відмінність злочину від інших правопорушень та від правомірної поведінки.
9. Класифікація кримінальних правопорушень та її значення.
10. Поняття кримінальної відповідальності та її підстави.
11. Форми реалізації кримінальної відповідальності.
12. Поняття і значення складу кримінального правопорушення.
13. Елементи і ознаки складу злочину. Обов'язкові та факультативні ознаки складу злочину.
14. Види складів кримінального правопорушення.
15. Поняття об'єкту кримінального правопорушення. Його місце у структурі складу злочину та значення.
16. Види (класифікація) об'єктів кримінального правопорушення.
17. Предмет кримінального правопорушення та його кримінально-правове значення.
18. Поняття і значення об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.
19. Суспільно небезпечне діяння (дія або бездіяльність). Умови кримінальної відповідальності за злочинну бездіяльність.
20. Суспільно небезпечні наслідки: поняття, види, кримінально-правове значення (злочини з матеріальними та формальними складами).
21. Причинний зв'язок у кримінальному праві та його значення. Види причинного зв'язку.
22. Факультативні ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.
23. Поняття суб'єкта кримінального правопорушення та його види.
24. Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність.
25. Поняття неосудності та її критерії. Наслідки визнання особи неосудною.
26. Поняття обмеженої осудності у кримінальному праві. Критерії обмеженої осудності.
27. Поняття і значення суб'єктивної сторони кримінального правопорушення.
28. Поняття і значення вини у кримінальному праві.
29. Форми вини у кримінальному праві, їх значення.
30. Умисел та його види.
31. Спеціальні види умислу у кримінальному праві.
32. Відмежування прямого умислу від непрямого. Особливості умислу у злочинах з формальним складом.
33. Необережність та її види.
34. Злочинна самовпевненість: її інтелектуальний та вольовий моменти. Відмежування самовпевненості від непрямого умислу.
35. “Випадок” як невинне заподіяння суспільно небезпечних наслідків. Його відмінність від злочинної недбалості.

36. Змішана форма вини, її значення для кваліфікації кримінального правопорушення.
37. Факультативні ознаки суб'єктивної сторони кримінального правопорушення.
38. Помилка та її кримінально-правове значення. Види помилки.
39. Поняття і види стадій кримінального правопорушення.
40. Поняття закінченого кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення з матеріальним, формальним та усіченим складом.
41. Готування до кримінального правопорушення. Поняття та види.
42. Замах на кримінальне правопорушення. Поняття, об'єктивні та суб'єктивні ознаки
43. Види замаху на кримінальне правопорушення. Непридатний замах та його види.
44. Відмежування замаху на кримінальне правопорушення від закінченого злочину та від готування до злочину.
45. Добровільна відмова від вчинення кримінального правопорушення. Поняття, ознаки, правові наслідки добровільної відмови від кримінального правопорушення.
46. Діяльне каяття при вчиненні кримінального правопорушення. Відмінність діяльного каяття від добровільної відмови від доведення злочину до кінця.
47. Поняття, ознаки та значення співучасті у кримінальному правопорушенні.
48. Види співучасників та їх визначення у КК України.
49. Виконавці та співвиконавці кримінального правопорушення.
50. Організатор кримінального правопорушення.
51. Підбурювач кримінального правопорушення. Способи підбурювання.
52. Пособник кримінального правопорушення. Відмінність пособництва від підбурювання.
53. Форми співучасті.
54. Кримінальна відповідальність співучасників. Кримінальна відповідальність організаторів та учасників організованої групи чи злочинної організації.
55. Вчинення кримінального правопорушення групою осіб, групою осіб за попередньою змовою, організованою групою або злочинною організацією.
56. Спеціальні питання відповідальності за співучасть.
57. Добровільна відмова співучасників. Відповідальність при добровільній відмові співучасників.
58. Екссес виконавця. Види екссесу.
59. Причетність до злочину.
60. Поняття множинності злочинів та її кримінально-правова характеристика.
61. Одиничний кримінальний правопорушення як складовий елемент множинності злочинів. Види одиничних злочинів.
62. Повторність кримінальних правопорушень. Види повторності.
63. Поняття сукупності кримінальних правопорушень та її ознаки. Види сукупності кримінальних правопорушень.
64. Рецидив кримінальних правопорушень. Його значення і види.
65. Поняття і види обставин, що виключають злочинність діяння.
66. Поняття необхідної оборони. Підстави необхідної оборони та її ознаки.
67. Перевищення меж необхідної оборони.
68. Уявна оборона. Відповідальність при уявній обороні.
69. Затримання особи, що вчинила злочин. Ознаки правомірного затримання злочинця.
70. Поняття, підстави та ознаки крайньої необхідності.
71. Відмінність крайньої необхідності від необхідної оборони.
72. Фізичний або психічний примус.
73. Виконання наказу або розпорядження.
74. Діяння, пов'язане з ризиком (виправданий ризик).
75. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи або злочинної організації.
76. Поняття і види звільнення від кримінальної відповідальності.

77. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям.
78. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.
79. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки.
80. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим.
81. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки.
82. Звільнення від кримінальної відповідальності за актом амністії.
83. Поняття кримінального покарання та його ознаки. Цілі покарання.
84. Поняття та значення системи покарань за кримінальним правом.
85. Види покарань за кримінальним правом.
86. Основні та додаткові покарання.
87. Штраф як вид покарання.
88. Громадські роботи як вид кримінального покарання.
89. Виправні роботи як вид кримінального покарання.
90. Конфіскація майна: поняття, зміст та її види.
91. Арешт як вид покарання.
92. Обмеження волі як вид кримінального покарання.
93. Позбавлення волі на певний строк. Поняття та строки.
94. Довічне позбавлення волі.
95. Загальні засади призначення покарання.
96. Обставини, які пом'якшують і обтяжують покарання.
97. Призначення покарання за сукупністю злочинів.
98. Призначення покарання за сукупністю вироків.
99. Поняття та види звільнення від покарання та його відбування.
100. Звільнення від покарання без його призначення.
101. Звільнення від подальшого відбування покарання.
102. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.
103. Амністія і помилування.
104. Поняття та правові наслідки судимості.
105. Погашення та зняття судимості.
106. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування. Види примусових заходів медичного характеру.
107. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

2. (КПоч):

1. Поняття, система та значення Особливої частини КК України.
2. Кваліфікація кримінальних правопорушень: поняття, механізм та значення.
3. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України, їх загальна характеристика.
4. Державна зрада (ст. 111 КК України): характеристика юридичних ознак складу злочину. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.
5. Посягання на життя державного чи громадського діяча (ст. 112 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Потерпілий у складі цього злочину.
6. Диверсія (ст. 113 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Спеціальна мета її вчинення.
7. Шпиунство (ст. 114 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

8. Поняття вбивства та його види (класифікація). Загальна характеристика юридичних ознак складу вбивства.
9. Умисне вбивство: двох або більше осіб (п. 1 ч. 2 ст. 115 КК України); вчинене способом, небезпечним для життя багатьох осіб (п. 5 ч. 2 ст. 115 КК України); вчинене особою, яка раніше вчинила умисне вбивство (п. 13 ч. 2 ст. 115 КК України). Характеристика обставин, що обтяжують відповідальність.
10. Умисне вбивство: малолітньої дитини або жінки, яка перебувала у стані вагітності (п. 2 ч. 2 ст. 115 КК України); заручника або викраденої людини (п. 3 ч. 2 ст. 115 КК України); особи чи її близького родича у зв'язку з виконанням цією особою службового або громадського обов'язку (п. 8 ч. 2 ст. 115 КК України). Характеристика обставин, що обтяжують відповідальність.
11. Умисне вбивство: з корисливих мотивів (п. 6 ч. 2 ст. 115 КК України); з хуліганських мотивів (п. 7 ч. 2 ст. 115 КК України); з мотивів расової, національної чи релігійної нетерпимості (п. 14 ч. 2 ст. 115 КК України). Характеристика обставин, що обтяжують відповідальність.
12. Умисне вбивство: вчинене з особливою жорстокістю (п. 4 ч. 2 ст. 115 КК України); поєднане із зґвалтуванням або насильницьким задоволенням статевої пристрасті неприродним способом (п. 10 ч. 2 ст. 115 КК України). Характеристика обставин, що обтяжують відповідальність.
13. Умисне вбивство: з метою приховати інше кримінальне правопорушення або полегшити його вчинення (п. 9 ч. 2 ст. 115 КК України); вчинене на замовлення (п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України); вчинене за попередньою змовою групою осіб (п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України). Характеристика обставин, що обтяжують відповідальність.
14. Умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання (ст. 116 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення.
15. Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини (ст. 117 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення.
16. Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця (ст. 118 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Визначення необхідної оборони та затримання особи, що вчинила кримінального правопорушення.
17. Вбивство через необережність (ст. 119 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
18. Доведення до самогубства (ст. 120 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Особливості способу вчинення кримінального правопорушення, потерпілого та суб'єкту кримінального правопорушення.
19. Умисне тяжке тілесне ушкодження (ст. 121 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Поняття тяжкого тілесного ушкодження. Ознаки тяжкого тілесного ушкодження. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Відмінність тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого, від умисного вбивства та вбивства через необережність.
20. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження (ст. 122 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Ознаки тілесного ушкодження середньої тяжкості. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

21. Умисне легке тілесне ушкодження (ст. 125 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Ознаки легкого тілесного ушкодження. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
22. Побої і мордування (ст. 126 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
23. Погроза вбивством (ст. 129 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
24. Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби (ст. 130 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
25. Неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби (ст. 131 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення.
26. Незаконне проведення абортів (ст. 134 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
27. Залишення в небезпеці (ст. 135 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуюча та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
28. Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані (ст. 136 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуюча та особливо кваліфікуюча ознаки кримінального правопорушення.
29. Ненадання допомоги хворому медичним працівником (ст. 139 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
30. Порушення прав пацієнта (ст. 141 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення.
31. Незаконне проведення дослідів над людиною (ст. 142 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
32. Порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини (ст. 143 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Незаконна торгівля органами або тканинами людини. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
33. Насильницьке донорство (ст. 144 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки злочину.
34. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини (ст. 146 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
35. Захоплення заручників (ст. 147 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
36. Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо передачі людини (ст. 149 КК України): характеристика юридичних ознак складу злочину. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Поняття експлуатації людини та уразливий стан особи.

37. Зґвалтування (ст. 152 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
38. Насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом (ст. 153 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
39. Статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості (ст. 155 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
40. Розбещення неповнолітніх (ст. 156 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
41. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина (розділ V Особливої частини КК України), їх загальна характеристика та класифікація.
42. Порушення недоторканості житла (ст. 162 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
43. Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер (ст. 163 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення.
44. Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей (ст. 164 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Визначення злісного ухиленням від сплати коштів.
45. Перешкоджання законній професійній діяльності журналістів (ст. 171 КК України): характеристика юридичних ознак складу злочину. Кваліфікуючі ознаки.
46. Грубе порушення законодавства про працю (ст. 172 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
47. Порушення авторського права і суміжних прав (ст. 176 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
48. Посягання на здоров'я людей під приводом проповідування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів (ст. 181 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність від злочинів проти життя та здоров'я людини.
49. Порушення недоторканості приватного життя (ст. 182 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення.
50. Злочини проти власності (розділ VI Особливої частини КК України), їх загальна характеристика та класифікація. Предмет злочинів проти власності та його ознаки.
51. Крадіжка (ст. 185 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Визначення таємного способу викрадення.
52. Грабіж (ст. 186 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Визначення відкритого способу викрадення.
53. Розбій (ст. 187 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки злочину. Відмежування розбою від насильницького грабежу (ч. 2 ст. 186 КК України).
54. Вимагання (ст. 189 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування вимагання з

- погрозою насильства над потерпілим від розбою (ст. 187 КК України) та насильницького грабежу (ч. 2 ст. 186 КК України).
55. Шахрайство (ст. 190 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність шахрайства від крадіжки (ст. 185 КК України).
  56. Повторність як кваліфікуюча ознака кримінальних правопорушень проти власності, її характеристика. Особливості повторності для розбою.
  57. Вчинення злочину за попередньою змовою групою осіб та організованою групою як кваліфікуючі ознаки кримінальних правопорушень проти власності, їх характеристика.
  58. Проникненням у житло, інше приміщення чи сховище як кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення проти власності, її характеристика.
  59. Завдання значної шкоди потерпілому, вчинення кримінального правопорушення у великих та особливо великих розмірах як кваліфікуючі ознаки злочинів проти власності, їх характеристика.
  60. Викрадення електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання (ст. 188-1 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
  61. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (ст. 191 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Характеристики ознак суб'єкту цього кримінального правопорушення.
  62. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою (ст. 192 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Відмінність цього кримінального правопорушення від шахрайства (ст. 190 КК України).
  63. Незаконне привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї (ст. 193 КК України): характеристика юридичних ознак складу злочину.
  64. Умисне знищення або пошкодження майна (ст. 194 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
  65. Погроза знищення майна (ст. 195 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Особливості ставлення потерпілого до змісту погрози.
  66. Необережне знищення або пошкодження майна (ст. 196 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Особливості наслідків та суб'єктивної сторони цього кримінального правопорушення.
  67. Порушення обов'язків щодо охорони майна (ст. 197 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Особливості змісту суб'єктивної сторони цього кримінального правопорушення.
  68. Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво (ст. 197-1 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
  69. Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом (ст. 198 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення.

70. Загальна характеристика та класифікація кримінального правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг (розділ XVII Особливої частини КК).
71. Визначення службової особи та її види.
72. Зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
73. Перевищення влади або службових повноважень (ст. 365 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
74. Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги (ст. 365-2 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
75. Службове підроблення (ст. 366 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Характеристика кваліфікуючої ознаки кримінального правопорушення.
76. Службова недбалість (ст. 367 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
77. Загальна характеристика та визначення неправомірної вигоди.
78. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
79. Незаконне збагачення (ст. 368-2 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
80. Пропозиція або надання неправомірної вигоди службовій особі (ст. 369 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.
81. Зловживання впливом (ст. 369-2 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
82. Провокація підкупу (ст. 370 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Особливості суб'єкту цього кримінального правопорушення. Кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення.
83. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності (розділ VII Особливої частини КК України), їх загальна характеристика та класифікація.
84. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного збору чи голографічних захисних елементів (ст. 199 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
85. Контрабанда (ст. 201 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Особливості предметів кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
86. Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів (ст. 204 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Особливості предметів цього кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

87. Протидія законній господарській діяльності (ст. 206 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Особливості способу вчинення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
88. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом (ст. 209 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Визначення суспільно небезпечного протиправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.
89. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) (ст. 212 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.
90. Доведення до банкрутства (ст. 219 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення.
91. Шахрайство з фінансовими ресурсами (ст. 222 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
92. Умисне введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції (ст. 227 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення.
93. Незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару (ст. 229 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.
94. Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю (ст. 231 КК України): характеристика юридичних ознак складу злочину.
95. Злочини проти довкілля (розділ VIII Особливої частини КК України), їх загальна характеристика та класифікація.
96. Порушення правил екологічної безпеки (ст. 236 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення.
97. Забруднення або псування земель (ст. 239 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
98. Порушення правил охорони або використання надр (ст. 240 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.
99. Забруднення атмосферного повітря (ст. 241 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
100. Знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу (ст. 245 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
101. Незаконна порубка лісу (ст. 246 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Особливості предмету та місця вчинення кримінального правопорушення.
102. Незаконне полювання (ст. 248 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
103. Безгосподарське використання земель (ст. 254 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення.
104. Злочини проти громадської безпеки (розділ IX Особливої частини КК України), їх загальна характеристика та класифікація.
105. Створення злочинної організації (ст. 255 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

106. Сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності (ст. 256 КК України): юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
107. Бандитизм (ст. 257 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Відмежування банди від організованої групи та злочинної організації.
108. Терористичний акт (ст. 258 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
109. Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності (ст. 259 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
110. Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем (ст. 262 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
111. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами (ст. 263 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.
112. Незаконне виготовлення, переробка чи ремонт вогнепальної зброї або фальсифікація, незаконне видалення чи зміна її маркування, або незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв (ст. 263-1 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.
113. Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів (ст. 264 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення.
114. Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки (ст. 270 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
115. Злочини проти безпеки виробництва (розділ X Особливої частини КК України), їх загальна характеристика та класифікація.
116. Порушення вимог законодавства про охорону праці (ст. 271 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
117. Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою (ст. 272 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
118. Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах (ст. 273 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
119. Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд (ст. 275 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
120. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту (розділ XI Особливої частини КК України), їх загальна характеристика та класифікація.
121. Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту (ст. 276 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

122. Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства (ст. 279 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
123. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (ст. 286 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
124. Порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення дорожнього руху (ст. 288 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення.
125. Незаконне заволодіння транспортним засобом (ст. 289 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.
126. Порушення чинних на транспорті правил (ст. 291 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення.
127. Злочини проти громадського порядку та моральності (розділ XII Особливої частини КК): їх загальна характеристика та класифікація.
128. Групове порушення громадського порядку (ст. 293 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення.
129. Масові заворушення (ст. 294 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
130. Хуліганство (ст. 296 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від дрібного хуліганства як адміністративного правопорушення.
131. Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого (ст. 297 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.
132. Створення або утримання місць розпусти і звідництво (ст. 302 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.
133. Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією (ст. 303 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Особливості відповідальності за втягнення малолітнього чи неповнолітнього в заняття проституцією.
134. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення (розділ XIII Особливої частини КК): їх загальна характеристика та класифікація.
135. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 307 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.
136. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту (ст. 309 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.
137. Злочини у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації (розділ XIV Особливої частини КК): їх загальна характеристика та класифікація.

138. Розголошення державної таємниці (ст. 328 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуюча ознака та її зміст.
139. Втрата документів, що містять державну таємницю (ст. 329 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуюча ознака та її зміст.
140. Передача або збирання відомостей, що становлять конфіденційну інформацію, яка знаходиться у володінні держави (ст. 330 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
141. Ухилення від призову на строкову військову службу (ст. 335 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення.
142. Злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян (розділ XV Особливої частини КК): їх загальна характеристика та класифікація.
143. Незаконне перешкоджання організації або проведенню зборів, мітингів, походів і демонстрацій(ст. 340 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення.
144. Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (ст. 342 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
145. Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу, працівника державної виконавчої служби (ст. 343 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
146. Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу (ст. 345 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
147. Погроза або насильство щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок (ст. 350 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Характеристика кваліфікуючої ознаки.
148. Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи (ст. 353 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Характеристика кваліфікуючої ознаки.
149. Підкуп працівника державного підприємства, установи чи організації (ст. 354 КК України): характеристика юридичних ознак складів кримінального правопорушення, передбачених ч. 1 та ч. 3 ст. 354 КК України. Кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.
150. Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань (ст. 355 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.
151. Самоправство (ст. 356 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення.
152. Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів (ст. 358 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Визначення офіційного документу. Особливості законодавчої побудови складів кримінального правопорушення, передбачених частинами 1, 2 та 4 ст. 358 КК України. Кваліфікуючі ознаки.

153. Незаконні придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів отримання інформації (ст. 359 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.
154. Несанкціоноване втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку (ст. 361 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
155. Створення з метою використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут (ст. 361-1 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
156. Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою (ст. 371 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Особливості законодавчої побудови складів кримінального правопорушення, передбачених частинами 1 та 2 ст. 371 КК України. Кваліфікуючі ознаки.
157. Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності (ст. 372 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
158. Примушування давати показання (ст. 373 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Особливості способу вчинення цього кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
159. Порушення права на захист (ст. 374 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
160. Постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови (ст. 375 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
161. Погроза або насильство щодо судді, народного засідателя чи присяжного (ст. 377 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення.
162. Невиконання судового рішення (ст. 382 КК України): характеристика юридичних ознак. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.
163. Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення кримінального правопорушення (ст. 383 КК України): характеристика юридичних ознак. Кваліфікуючі ознаки.
164. Завідомо неправдиве показання (ст. 384 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
165. Приховування злочину (ст. 396 КК України): характеристика юридичних ознак складу кримінального правопорушення. Умови непритягнення до кримінальної відповідальності за приховування кримінального правопорушення.
166. Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини) (розділ XIX Особливої частини КК): їх загальна характеристика та класифікація.
167. Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку (розділ XX Особливої частини КК): їх загальна характеристика та класифікація.

9. Схема нарахування балів

Приклад для підсумкового семестрового контролю в формі заліку без виконання залікової роботи

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота			Разом	Контрольна робота	Сума
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3			
T1 - T6	T7 – T12	T13 - 21	60	40	100
20	20	20			

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота		разом	екзамен	Сума
Розділ 1	Розділ 2	60	40	100
T1 – T10	T11 – T21			
30	30			

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

**Основна література
Нормативно-правові акти**

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
2. Кримінальний Кодекс України (проект). URL: <https://newcriminalcode.org.ua/upload/media/2020/09/16/1-kontrolnyj-proektkk-15-09-2020.pdf/>.

Підручники, навчальні посібники

1. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник / В. М. Трубников, М.В. Даньшин, О.О. Житний та ін.; за заг. ред. В. М. Трубникова. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 444 с.
2. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / За ред. В.Я.Тация, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Х.: Право, 2020. 528 с.
3. Житний О.О. Кримінальне право України: частина Загальна (у схемах та таблицях): Навчальний посібник. Х.: Одіссей, 2008. 200 с.

4. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / За ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. К., 2019.
5. Правові позиції Верховного суду України та Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ щодо застосування законодавства у справах кримінальної юрисдикції / упоряд. Н. О. Гуторова, О. О. Житний. Х.: Одиссей, 2013. 512 с.
6. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар: у 2-х т. /За заг. ред. В.Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. Х. : Право, 2013.
7. Практика судів України з кримінальних справ (2012–2013) / уклад.: В. І. Тютюгін ; За заг. ред. В. Я. Тація. Х.: Право, 2014. 704 с.
8. Фріс П. Л. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник. К. : Атіка, 2009. 512 с.
9. Кримінальне право : навчальний посібник / О. О. Дудоров, М. І. Хавронюк ; за заг. ред. М. І. Хавронюка. К. : Ваіте, 2014. 944 с.
10. Кримінальне право. Загальна частина : підручник / А. С. Беніцький, В. О. Гацелюк, М. К. Гнетнев та ін. ; за ред. А. С. Беніцького, В. С. Гуславського, О. О. Дудорова, Б. Г. Розовського. К. : Істина, 2011. 1112 с.

Допоміжна література

1. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій / А. А. Вознюк; вступне слово д.ю.н., проф. О. О. Дудорова. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
2. Гришук В. К. Кримінальне право України: Загальна частина: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів, докторантів, наук.-пед. працівників юрид. фак.закл. вищ. освіти. Видання 2-ге, змінене та доповнене. Львів, 2019. 666 с.
3. Ємельянов В. П. Кримінальне право України: Загальна частина. Основні питання вчення про злочин : наук.-практ. посіб. Харків : Право, 2018. 142 с.
4. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / підготовлено колективом авторів; за заг. ред. В. Я. Конопельського, В. О. Меркулової. Одеса, ОДУВС, 2021. 452 с.
5. Матишевський П. С. Кримінальне право України: Загальна частина: Підруч. для студ. юрид. вузів і фак. К.: А.С.К., 2001. 352 с.
6. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д. С. Азаров, В. К. Гришук, А. В. Савченко [та ін.]; за заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.
7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 11-те вид., переробл. та допов. Київ : ВД «Дакор», 2019. 1384 с.
8. Практика судів України з кримінальних справ (2012–2013) / уклад.: В. І. Тютюгін ; За заг. ред. В. Я. Тація. Х. : Право, 2014. 704 с.
9. Практика застосування Верховним Судом України положень Загальної частини Кримінального кодексу України [уклад. О. П. Горох]; за заг. ред. А. А. Музики. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 524 с.
10. Практика застосування Верховним Судом України положень Особливої частини Кримінального кодексу України [уклад. О. П. Горох]; за заг. ред. А. А. Музики. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 915 с.
11. Фріс П. Л. Кримінальне право України. Загальна частина : підручн. для студ. вищ. навч. закл. вид. 3-те, доп. і перероб. Одеса : Фенікс, 2017. 468 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Верховний Суд: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>
2. Верховна Рада України : zakon1.rada.gov.ua
3. Єдиний державний реєстр судових рішень: www.reyerstr.court.
4. Офіс Генерального прокурора: <https://www.gp.gov.ua/>